

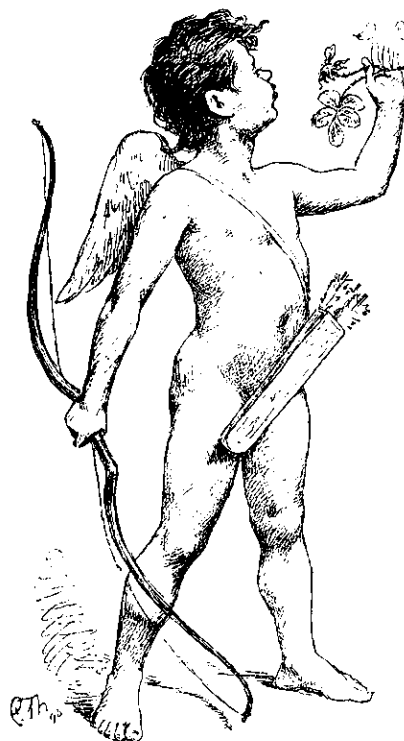
Illustreret Tidende

Nr. 12. Søndag den 20. December 1896. 38. Bind.
Udkommer hver Søndag. — 3 Kr. Kvartalet. Enk. Nr. 50 Øre.

Ny Carlsberg Porter er lig engelsk!

Udkommen er

MINNE SANGE

af Einar Christiansen

med Tegninger af

CARL THOMSEN.

FAAS I ALLE BOGLADER.

—* Pris: 4 Kr. *

G. Paulis Kunstanstalt,

Illustreret Tidendes Forlag, Nørregade 16.

Villiam Callesen **Kul-Cokes**
Ved Stranden 12. **Briketter**

Danske Kunstneres
Original-Raderinger.

Største Udvalg.

Blochs Raderinger. Lochers Mariner.

Udsolgte Blade. Kunstnertryk.

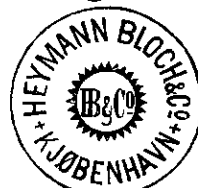
Raderinger af Paul Bloch, Helsted, Kyhn,
Lübschitz, Edv. Petersen, Louise Ravn-
Hansen o. Fl.

Th. Linds Efterfølger,
Eckardt & Frandsen.

Nørregade 35. Telefon 2469.

Brug den til Alt

Vask dermed Broderier, Kniplinger,
Lingerisager, Merinos, Silketøjer og alle
Slags Silkevarer, trykte og mønster-
vævede Tøjer, i Bomuld, i Linned, i Uld
og Silke, ligegyldig hvilke Farver, og
De skal se, De vil blive til-
freds; men brug ogsaa denne Sæbe
til **hele Deres Stovvask.** Læs
Brugsanvisningen, lav derefter blød
Sæbe. De vil straks erfare, at Deres
Vask fremtidig

ikke koster Dem en Tredjedel,

og De vil snart overbevises om, at
Deres Linned og Deres Uldtøj bliver
blændende hvidt og blødt og
samtidig **ikke skjørnes.** Sæben
med ovenstaaende Stempel er **ufor-**
falsket.

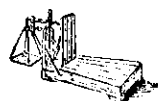
Forlang udtrykkelig denne
Sæbe og pause, at Stemp-
lerne staar deri. Vi er de første,
der har bragt i Handelen en saa pris-
billig, fortrinlig, uforfalsket Vare, og da
jo ingen af de mange **Efterlignin-**
ger sælges billigere, hvorfor da ødsle
med Penge, naar det gennem 6 Aar er
bevist, at vort Fabrikat i fuldeste Maal
opfylder, hvad der er lovet, og giver
fuld Valuta for Deres Penge.

Faas overalt.

Heymann Bloch & Comp.,
14, Valdemarsgade, V.

Hvis De ikke kan taa Sæben hos
Deres Urtekræmmer, skriv da til
Fabrikken; Breve herom kunne
ufrankerede nedlægges i Post-
kasserne.

J. LARSEN & SØN,
PIANO-FABRIK,
Kronprinsessegade 32.
Fuldstændig Garanti.

Vægtfabriken.
Overgaden n. Vandet 15, Kjøbenhavn C.
Guldmedaille Malmø 1896.
Andersen & Jensen. Telefon 1650.

FR. OLSEN, Dansk-Nederlandsk
TOBAKSHUS.
24, NØRREBROGADE 24.
Specialitet:
Danske og hollandske
RØGTOBAKKER.
Større Kvanta og Aarsleveringer
til meget lave Priser.

Over Tusind anbefalinger

fra fremragende Professorer og praktiserende Læger.

Hunyadi János

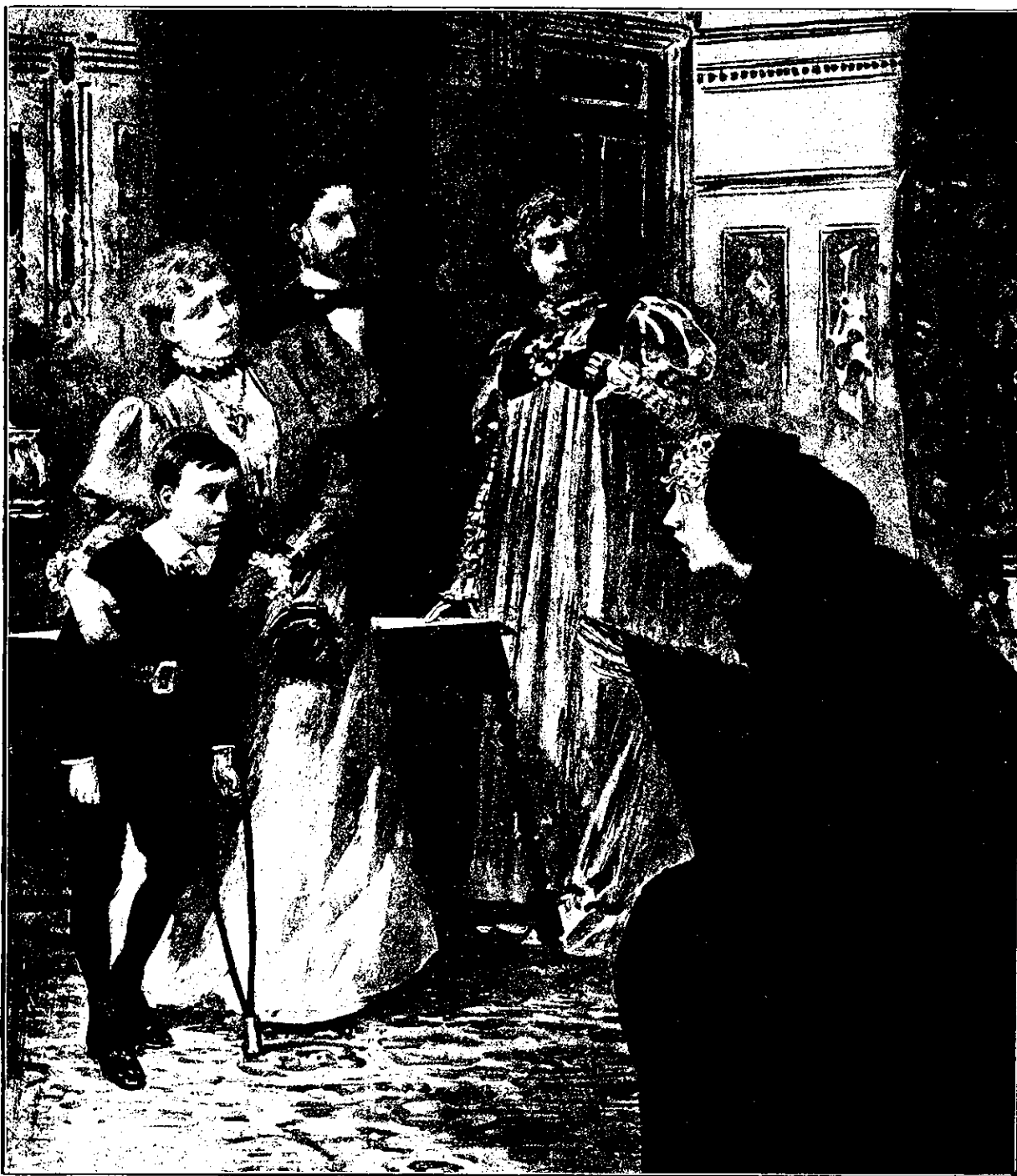
Afførende naturligt Mineralvand.

= Berømt over hele Verden. =

Det mest fuldkomne og det mest udbredte Afføringsmiddel.
Sikker, hurtig og mild Virkning.

Vigtig Meddelelse: Forlang Etiketten,
der bærer Navnet:

„Andreas Saxlehner“.

Scene af »Lille Eyolf« paa Avenue Teatret i London.

„Lille Eyolf“ i London.

Prods den stormende Lykke, Miss Janet Achurch gjorde for syv og et halvt Aar siden som Nora, findes der i England mange, som have fulgt Ibsen med stor Skepsis. Men Skaren af hans Beundrere er stadig taget til, og da »Lille Eyolf« opførtes den 23de November paa Avenue-Teatret i London med betydelige Skuespillerinder som Mrs. Patrick Campbell, Miss Elizabeth Robins og Miss Janet Achurch, var der samlet en saa stor Tilskuerskare som aldrig før paa en Ibsen-Aften. Kritiken karakteriserer »Lille Eyolf« som et meget bizart Arbejde, gribende i Konstruktion, med stor scenisk Kraft og med en Teknik saa fuldenkt som i noget af Ibsens tidligere Dramaer. Spillet paa Avenue-Teatret var udmærket. Mrs. Patrick Campbell (Rottejomfruen), der for første Gang spillede i et Ibsensk Stykke, og Miss Robins i Aastas Rolle opnaede en meget stor Succes, hvorimod Publikum ikke gennem Miss Achurchs Spil fik fat i Rita Almers Personlighed. Paa Herrerens Side var det navnlig Stewart Dawson, en Dreng paa en 12—13 Aar, der i Lille Eyolfs Rolle gjorde stor Lykke; fra alle Sider spaaes der dette Barn en stor kunstnerisk Fremtid efter den gennemgribende Succes, han havde som den *lille blesserede Krigsmand*.

Avenue-Teatret har haft stor Fornøjelse af sin Forestilling, og Ibsens Kunst har faaet talrige nye Beundrere i London.

Kunstabilag.

Med dette Nummer følger som Kunstbilag til Illustreret Tidende »Fra gammel Tid« af Carl Thomsen.

Indhold.

Tekst: »Lille Eyolf« i London. — Fysikus Madvig, af J. Jessen. — Chr. Winther, Foredrag holdt i Studenterforeningen af Dr. phil. Vilh. Andersen. — Danske Herregaarde IX. Valdemarslot, af —s. — Borgen i Nürnberg. — En i skimopiges Historie, af Mark Twain.

Billeder: Scene af »Lille Eyolf« paa Avenue-Teatret i London. — Fysikus Madvig. — Mini Larsen: Pigen med Rosen. — Tom Petersen: 6 Billeder fra Valdemarslot. — L. Ingerslev: Prospekter fra Borgen i Nürnberg. — Tanke-sport. — Vejrforhold. — Bekendtgørelser.

Et Æresord.

Ved Slutningen af Aaret 1894 blev der ved mine Fabriker afleveret nogle større Poster farvet Raasilke fra Farveriet, som af en ren Fejltagelse var farvede med mineralsk Farvestof, hvad der desværre først kan vise sig, naar de d'raf forfærdigede Stoffer allerede er forarbejdede og har været baarne nogle Gange. — De af saadanne Stoffer forfærdigede Kjoler, Bluser etc. viser efter kortvarig Brug smaa Huller og smaa Ridsler i Folderne, fordi Raasilkeiraadens Fibre bliver angrebne, ofte ogsaa ganske ødelagte.

Jeg, som Fabrikant, holder det for en Ærespligt at erstatte den mine ærede Kunder forvoldte Skade, og jeg anmoder derfor alle de Damer, som fra Foraaret 95 til 96 har faaet af disse fordærvede Stoffer — det er stribe og ternede Taft-Vævinger — at gøre mig Meddelelse, saavidt muligt ledsaget af Fakturaen, hvorpaa jeg vil sende Dem min nye Prove-Samling, efter hvilken De vil behage at udsøge Silketøj til en Kjole — eller frit Valg til samme Pris og samme Højde af Fakturabeløbet som det fordærvede Stof; den skal som Erstatning blive Dem tilsendt gratis (porto- og toldfrit) og uden den allermindste Beregning.

Zürich.

G. Henneberg,

Silke-Fabrikant,
Kgl. og kejsarl. Hofleverandør.

Kongens Klub,

Restauration og Selskabslokaler.

Østergade Nr. 15.

Frokostretter i stort Udvalg fra 10 à 50 Ø.

Diner fra 1-6 à 1 og 2 Kr.

Bestillinger paa større og mindre Selskaber modtages.

Elektrisk Lys. Telefon 1073

J. Rohde.

Ch. Overkeilner i Langelinies Pavillon.

GIGT

Dr.

LAVILLES
LIKØRVirker hurtigt og sikkert paa alle
Sygdommens Stadier.

RHEUMATISME

Faas i alle de vigtigste Apotheker.

Galle & Jessens

Chokolat Delice

à 1 Kr., 1,20 og 1,40 pr. Pd.
er altid mærket

Prima Kvalitet.

Denne Koge-Chokolade kan vi sær-
lig anbefale Publikum.Hver Kuffet i Kagen er
stemplet: Galle & Jessen.

Illustreret Tidende

Nr. 12

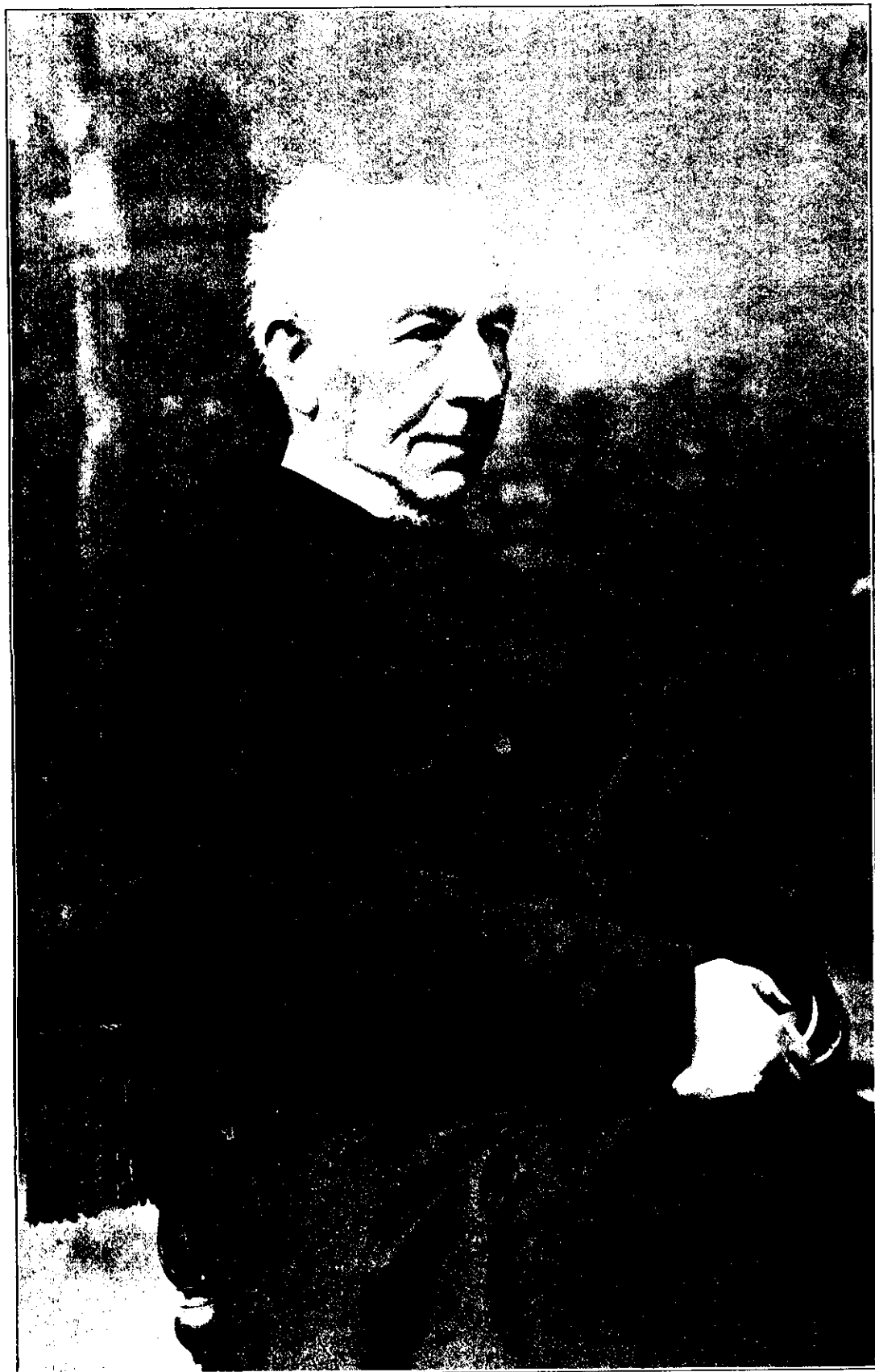
Udkommer hver Søndag.

Kjøbenhavn den 20. December 1896.

3 Kr. Kvartalet. Enk. Nr. 50 Øre.

38. Bind.

Fysikus Madvig.

Fysikus Madvig.

Foruden en enkelt Præst, som har været ansat allerede i den danske Tid, er der af hele den danske Embedsstand i Sønderjylland nu kun én Mand tilbage. Det er forhenværende Fysikus Madvig i Haderslev, som i Fredags den 18de December fyldte sit 80de Aar.

Det er en stor Hæder for den danske Embedsstand, naar det om dens efterblevne Repræsentant kan siges, at han er en i sit Fag samvittighedsfuld og dygtig Mand, der endnu trods sin høje Alder følger godt med i sin Videnskab, er ogsaa paa andre Maader en højt oplyst, kundskabsrig og dannet Mand, et godt Hoved og et varmt Hjerte, en storslaaet Personlighed, der vilde gøre sig gældende paa ethvert Sted, og tilmed en Mand, der altid har staaet i et udmærket Forhold til den danske Befolkning i By og Land og er Genstand for en saa almindelig Højagtelse, at end ikke Tyskerne angribe ham.

Poul Anton Madvig er opkaldt efter sin Fader, der var By- og Herredsskriver i Svanke, hvor Sønnen blev født den 18de December 1816, to Maaneder efter Faderens Død. Moderen sad i smaa Kaar med et lille Landbrug og en tarvelig Pension. Af syv Søskende var de to ældste ude som Sømand, medens den tredje, den senere saa navnkundige Sprogmand, for nylig var kommen paa Frederiksborg lærde Skole, idet Enken efter en født Bornholmer, Etatsraad Kofed, holdt ham til Studeringerne. De fire Børn blev foreløbig hjemme hos Moderen, der bødede paa Pensionens Knaphed ved at væve for Folk. Døtrene maatte hjælpe til Familiens Underhold ved at sy og brodere. Af Drengene passede den ældste de to Køer, et Arbejde, som, da han forlod Hjemmet, gik over til den 11aarige Poul Anton, der ogsaa ved Lejlighed maatte gaa paa Dagløn hos Bønderne som Plovdreng eller Kusk for en Gødningvogn. Da han havde Lyst til Søen, lærte Moderen ham at lappe sit Tøj og at koge Skibskost. Saaledes gik Tiden, til Poul Anton var i sit 14de Aar.

Imidlertid var den tredjeældste af Brødrene bleven Professor ved Universitetet, og skønt hans Kaar ikke var rigelige, tilbød han at tage den yngste af Flokken til sig og lade ham studere. I Juni 1830 forlod Poul Anton for første Gang sin Føden og blev sat i Borgerdydskolen paa Kristianshavn. Den tarvelig paaklædte Dreng med det bornholmske Maal blev Skive for de københavnske Kammeraters Drillerier, men tog sig selv til Rette, bankede et Par Stykker af dem og fik saa Fred.

I Skolen var der den Gang fire Klasser, af hvilke den næstøverste var delt i to Afdelinger og den øverste toaarig. Ved at springe over en Klasse kom Madvig igennem Skolen paa fem Aar, og efter at have taget anden Eksamen fulgte han sin Lyst til at studere Lægevidenskab. Han tog Eksamen i Foraaret 1841 og bosatte sig om Efteraaret i Frederiksværk, hvor han tilbragte tolv lykkelige Aar. Her fandt han sin begavede Hustru, Camilla Köhl, der var Lærerinde hos en Onkel, som var Skovrider. De holdt Bryllup

1848, og Madvig havde næppe tænkt paa at forandre Stilling, før han i 1853 fik en Opfordring til at underkaste sig slesvigske Fysikatskatsamen for at kunne overtage et Embede i Sønderjylland. I Begyndelsen af 1854 udnævntes han til Fysikus i Haderslev, og han har næsten boet her i over 42 Aar. Madvig blev tillige Læge paa Sygehuset, hvor han boede, da han første Paaskedag 1864 fik Ordre fra det tyske Kommandantskab til inden næste Aften at fraflytte Sygehuset og rømme sin private Lejlighed. I Løbet af Sommeren blev han tillige afskediget som Fysikus.

Man har paastaet, at efter 1864 var det alene Bønder og Borgere, der maatte bære den danske Sag i Sønderjylland, eftersom baade Godsejere og Embedsmænd svigtede. Det er sandt, at Ejeren af Hovedgaarden Graasten afhændede denne til den augustenburgske Familie, og at de andre kongerigske Godsejere, for saa vidt de ikke vare sønderjydske Stamhusbesiddere, efterhaanden fulgte dette Eksempel paa to nær, Kammerherre Heltzen og Baron Rosenørn Lehn, af hvilke den sidste ogsaa kun har haft dansksindede Forpagtere. Derimod er Sigtelsen mod Embedsmændene uretfærdig. Ingen bekendt dansk Embedsmand, der blev paa sin Post, er gaaet over til Tyskeriet, og de mange, der rejste bort, gjorde det nødtvungent, idet de vare blevne udviste. Naar Overlærer Monrad i Flensborg kunde blive, var det kun, fordi han som Indehaver af en privat Pigeskole havde Grundejendom og derfor ikke kunde udvises. Fysikus Madvig blev derimod ligesom saa mange andre ramt af en Udvisningsordre. Han skulde være ude af Hertugdømmet inden 24 Timer.

De haderslevske Borgere vilde ikke gerne miste den dygtige Læge. Uden at Madvig vidste noget af det, rejste en Deputation af tre Købmænd om Natten med Vogn til Flensborg for hos de tyske Civilkommissærer at gøre Forsøg paa at faa Udvisningsordren ophævet. Det lykkedes. Næste Formiddag, da Madvig var i Færd med at pakke, modtog han fra Deputationens Medlemmer Telegram om, at Udvisningen var tagen tilbage. Han kunde saaledes blive i Haderslev, ogsaa under Fredslutningen, hvorfor han fik tysk Borgerret og senere ikke har kunnet udvises.

Den Befolkning, der holdt fast paa Madvig i 1864, har stadig senere skænket ham sin Tillid og Højagtelse. Derimod er der under de raadende Forhold ikke blevet ham ydre Udmarkelse til Del i Form af Ordener eller Titler, hvad han ogsaa godt kan undvære. Den eneste Anerkendelse af mere officiel Art er den, at han i 1875 blev udnævnt til Æresmedlem af »Den almindelige danske Lægeforening«.

For mange vil det være en temmelig uudholdelig Forestilling at bo i en Provinsby, hvor efterhaanden alle Embedsmænd, alle Læger, Sagførere og Folk i lignende Stilling er flyttede bort. Dette er en af Grundene til, at saa godt som alle danske Apotekere have forladt Sønderjylland, hvor der jo i mange Henseender er trykkende nok under præjsisk Herredømme. Denne Fristelse har ikke taget Magten over Fysikus Madvig. Hans Forbliven littedes ham og hans Hustru derved, at deres eneste Søn, der var Læge i København, bosatte sig i Kolding for at være i Forældrenes Nærhed. Disse have desuden bestandig haft en fast Omgangskreds af fremragende Borgere og Landboere.

Madvigs Trofasthed mod Haderslev skyldes hans udprægede Fædrelandssind. Aldrig har nogen været i Tvivl om, at Madvig er en udmærket varmefølelse dansk Mand. I 1864 havde Tyskerne saa godt Øje til ham, at han en Tidlang ikke kunde køre ud i Praksis uden at have en præjsisk Kommandersergent (»Feldwebel«) med paa Bukken. Skønt han har været Læge for adskillige tysksindede Familier, har maaske ingen Sinde nogen tysk Mand været Gæst i hans Hus eller ved hans Bord. Derimod har man altid set de betydeligste danske Sønderjyder komme i det saa overmaade tiltalende Hjem. Folk, der i en lang Række af Aar have besøgt Fysikus Madvig paa hans Fødselsdag, have til forskellige Tider kunnet mødes med Mænd som Laurids Skau, Kryger, Mørk Hansen, Junggreen og Gustav Johannsen. Madvig har heller ingenlunde skyet at tage Del i det fælles Arbejde. I 1865 var han Leder af Sønderjydernes Tog til København. Da Monrad og Junggreen i 1880 stiftede »Foreningen til det danske Sprogs Bevarelse i Nordslesvig«, var Madvig selvskreven som et af de syv

Medlemmer af Bestyrelsen, ligesom han fra første Færd af har været Bestyrelsesmedlem i »Den nordslesvigske Vælgerforening«.

Naar Madvig har holdt trofast ud heri, saa bør man næppe betragte det som et Offer. Han vilde vist ikke have følt sig rigtig glad noget andet Sted. Hans Fædrelandskærlighed er af den rette Slags, der begynder med Kærlighed til den Befolkning, man bor iblandt. Da Madvig for nogle Aar siden maatte søge at indskrænke sin Lægevirksomhed, kunde det synes at ligge nær for ham at opgive sin Landpraksis og blive i Byen. Men han holdt saa meget af Landboerne, at han ikke kunde undvære sine daglige Besøg hos dem, hverken hos de velstaaende oplyste Bønder eller hos de jævne Smaafolk. Han kender dem alle. Fra den Tid af, han som Dreng vogtede Køer paa Bornholm, er han vedbleven at elske den danske Almue fuldt saa meget som de nyere fremskredne Samfundslag.

Madvigs Kærlighed til Befolkningen er ikke bleven uengældt. En god Læge skaffer sig let talrige Venner. En mangeaarig haderslevsk Bekendt ytrer om Madvig: »Hans personlige Værdighed, hans nøjagtige Undersøgelser og Ordinationer, hvis strænge Opfyldelse han altid bestemt forlangte, og hans jævne Omgang med alle satte ham højt i Folkets Yndest. Hertil kom hans store Godgørelse mod mindre bemidlede og hans redbonne Hjælpsomhed mod alle som henvendte sig til ham.« I hans Hjem staar et Tafelur, som Arbejderne paa Frederiksværk forærede ham ved hans Afrejse til Sønderjylland. Da han og hans Hustru i 1873 fejrede deres Sølvbryllup, strømmede det ind med Gaver. Der gaar Sagn om den Overflod af Penge, som den haderslevske Komite, der vilde hædre Sølvbrudeparret, raadete over, og den Flothed, man saa at sige blev nødt til. Foruden en stor Bordopsats købtes flere kostbare Sølvgaver osv. Der har ogsaa været holdt Fest for Madvig ved hans Embedsjubilæum og paa hans 70 Aarsdag. Som en Hyldest, der tillige galdt Fysikus Madvig, kan det betragtes, at der i 1883 i Haderslev blev afholdt et af Mænd fra By og Land talrig besøgt Festmaal for Madvigs Broder, den gamle Gehejmekonferensraad, der den Gang gik i sit 80de Aar.

Fysikus Madvigs Forkærlighed for selve Befolkningen er ogsaa fremtraadt i, at han aldrig har været nogen Tilhænger af Embedsvælden, heller ikke i den danske Tid. Der kunde den Gang godt være nogen Meningsulighed mellem den nye danske Embedsstand, der var kommen hertil efter 1850, og selve Befolkningen. Hvor denne havde Ret, stod Madvig paa dens Side. Ved en Fest paa Skamlingsbanken holdt en Borgmester en lang Tale, der var et eneste Angreb paa Lavrids Skau, mod hvem der var rejst nogen Misstemning, fordi han havde taget imod at blive kongevalgt Medlem af Rigsraadet. Efter Taler var der nogen Stilhed. Da sagde Madvig over Bordet saa højt, at det kunde høres i hele Teltet: »Lavrids Skau, vil De ikke drikke Dus med mig?« Denne Ære var saa meget større, som Madvig aldrig har hørt til dem, der drikke Dus med alle og enhver.

Da den haderslevske Deputation i 1864 var i Flensborg, ytrede den præjsiske Civilkommissær Gedlitz, at disse københavnske Danskere skulde bort. Et af Deputationens Medlemmer sagde da, at Madvig ikke var Københavner, men født Bornholmer. Dette syntes at gøre et stærkt Indtryk og at blive Hovedgrunden til Udvisningens Tilbagetagelse. Men Tyskerne regnede fejl. En Københavner vilde ikke letteligt have faaet Tag i Befolkningen som Madvig.

Den store Yndest har vel fra Befolkningens Side ogsaa givet sig Udslag i en Forkælelse, som ikke godt kunde udeblive over for en elskværdig Personlighed, der ikke alene gennem en lang Række af Aar ubestridt har været Byens første Mand, men ogsaa har været den, som i en vid Omkreds sad inde med den største personlige Indflydelse. Der har vel været dem, hvem det undertiden syntes at være for meget. Desuden har Madvigs bornholmske Blod til Tider ladet hans naturlige Djarvhed bryde stærkere igennem over for Modstandere, end disse kunde synes om. Til Gengæld har han altid været sine Venners Ven, og har han ikke sjælden taget et bestemt Standpunkt over for enkelte Retninger eller Personligheder, saa maa det siges, at Eftertiden i det hele har givet ham Ret. Det skyldtes i Hovedsagen Madvig, at Junggreen's Rigsdagskandidatur i 1881 opretholdtes imod ham selv

og tre Aar senere førtes igennem. Junggreens korte Rigsdagsvirksomhed er i Sønderjyllands Historie et Blad, som ikke burde undværes. Efter hans Død var Madvig i Tvivl om, hvorvidt man straks burde vælge Gustav Johannsen i Haderslev-Sønderborg Rigsdagskreds og derved paa Forhaand give Slip paa Flensborg-Aabenraa Valgkreds, men ligesom han alt for over tyve Aar siden med Glæde havde hilset Gustav Johannsens friske unge Veltalende, og glædet sig inderligt, da Johannsens flensborgske Valgsejr i 1881 gav Danskheden den største Opbejersning, vi have oplevet siden Fremkomsten af Artikel V, saaledes har Madvig i de senere Aar taget fuld Del i den Anerkendelse, som skænkes Gustav Johannsen baade for hans Optraeden i Berlin og for hans Foretagsvirksomhed i Nordslesvig.

Den norske Forfatter, Kristofer Kristofersen, skildrede en Gang ved Omtale af et sønderjydsk Møde Fysikus Madvig som en Mand med fremtrædende »Gammelherrepræg«. Dette er rigtigt. Madvig er en ridderlig Mand, hvem Nutidens Formløshed ikke har faaet Bugt med. Hele hans Gøren og Laden er præget af en sand Værdighed, der ogsaa gør, at han ved højtidelige Lejligheder altid staar som den, der er Stillingen voksen.

Højest tiltalende virker hos den 80-aarige Mand hans Livsfriskhed, hans Ungdommelighed og Hjertervarme. Endnu forleden gav han kun med Beklagelse, og fordi det vilde kræve to-tre Dages Fraværelse fra Hjemmet, Afkald paa at deltage i den Fest, der i Sønderborg afholdtes for Vælgerforeningens Formand, Slagtermester Reimers, da han fyldte sit 70de Aar. For nylig sad Madvig i Haderslev Aften efter Aften i det kolde Teater for som Sceneinstruktør ved Prøverne at hjælpe de unge, der i velgørende Øjemed vilde opføre Overskou's »Pak«. Denne Sindets Ungdom i Oldingealderen bunder i en kærnesund Natur og en urøkket Helbred, og den drager Næring ikke alene af et lykkeligt Familieliv, men ogsaa af den stadige Leven med og for en stor Sag.

Uden at maake Omfang og Dybde af den flersidige Indflydelse, han har øvet paa Udviklingen i det danske Sønderjylland i over en Menneskealder, tør man sige, at ingen anden Mand herved har i denne lange Tid uafbrudt nydt en saa rodfæstet almindelig Anseelse som Fysikus Madvig.

J. Jessen.

Chr. Winther.

Tale ved Afsløringen af hans Buste i Studenterforeningen den 28. November 1890.

ine Herrer! Maa jeg begynde med at tilstaa, at jeg er lidt angstelig over at skulle afsløre Chr. Winther. Chr. Winther kunde slet ikke lide at afsløres. Vidste han om, hvad her er ved at foregaa, og var hans Mund ikke for længe siden lukket — han vilde have protesteret af sine Langers fulde Kraft. Maaske han endogsaa, som da man tænkte paa at fejre hans 70-aarige Fødselsdag, vilde have lønnet vor Umag med en Satire, et nyt Fragment af Reinekes Memoirer. At han havde en saadan Sky for officielle Hadersbevisninger, kom af, at han var et af de mindst forfængelige Mennesker, der har levet. Han har en Gang drevet det til at sige om sig selv om trent disse Ord: »I Grunden er jeg en snavs Person; havde jeg ikke havt den Smule Spillemandstalent, var jeg for længe siden gaaet i Hundene.« At denne snavs Person en Gang skulde hugges i Marmor og stilles frem paa en Piedestal til offentlig Beskuelse, er en Tanke, han sikkert aldrig har tænkt.

Da vi jo nu ikke gerne vil støde ham, men tvertimod hædre ham, ville vi søge at berolige ham, før vi gaa videre. Vi ville for det første give ham at betænke, at han jo ikke bliver mere offentlig, end den Slags Personer, som giver sig selv i Trykken, nu en Gang ere, fordi vi stille ham op her imellem Venner i en Forening, han selv har været med til at stifte. Dernæst ville vi gerne tjene ham i at hædre ikke hans Person, men hans Poesi. Jeg vil i Aften ikke tale om,

hvad Chr. Winther i sin Tid var som Menneske, men hvad han endnu betyder som Digter.

Hvad betyder da Chr. Winther, hundrede Aar efter han blev født, for Studenterforeningen og for Nutidens Studenter?

Ja, han var jo, som jeg sagde før, med til at stifte os og har af den Grund Ret til vor kvalificerede Højagtelse og et Helsidesbillede i »Studenterforeningens Historie«. Nu er vel den historiske Respekt ikke den Følelse, der bedst sikrer en Digter Udødeligheden, i al Fald ikke den, der giver ham den bedste Udødelighed: et fortsat Liv i Folkets Liv. Alligevel, er der ikke i den blotte historiske Situation: Chr. Winther indviende Stiftelsen af den første danske Studenterforening ved den første danske Studenter-ise, noget, der taler til andre Følelser i Dem end alene den historiske Pietetsfølelse?

De husker vistnok Scenen. En Juniaften i Regensgaarden, under Linden et langt Bord, rundt om Bordet Regensianere i gammeldags fantasifulde Dragter, for Enden Chr. Winther i Burscheuniform: barhalslet, i en kort, grøn Jakke, med det gule Lokkehaar ned ad Nakken og paa Hovedet en lille flad Hue paa Snur. Hør ham syng:

Her under Nathimlens rolige Skygge
Vil vi, o Frihed! dit Tempel opbygge —

Ikke sandt: disse unge Mænd, som under den nordiske Sommernatshimmel slynger denne Frihedssang ud over den tavse By op imod Stjernerne — det er ikke blot en historisk Scene. Det er en evig Situation. Denne Ungdom, denne Studenteraand er i Slægt med vor egen. Kan det lykkes mig i Aften at afsløre Chr. Winther for Dem som den Frihedens Sanger, han i sin Vise siger han er, saa tror jeg at have vist Dem, hvad Chr. Winther hundrede Aar efter sin Fødsel betyder for Nutidens Studenter.

Til en Begyndelse synes Udsigterne til, at dette Foretagende vil lykkes, ikke synderligt lovende. Frihed er et rummeligt Ord; der er mange Friheder.

Hvis jeg vil forsøge at faa Dem til at tro, at Chr. Winther nogensinde har været den politiske Friheds Sanger, vil enhver af Dem kunne modsige mig. Han var det aldrig. Ingen af de politiske Frihedsideer, der bevægede hans Samtid, bevægede nogensinde ham. Udgaet fra et patriarkalsk Hjem, opvokset i en patriarkalsk Tid, en moden Mand, da Julirevolutionen udbrød, var han alle sine Dage en Tilhænger af den gamle Styrelse. De kender Plougs Hilsen til ham foran de Samlede Digte:

De blanke Kruse Du drejed,
Der fyldes med ædel Vin;
De gyldne Ringe Du svejed,
Der fatte Elskovs Rubin;
Du sløb det straalende Smykke,
Som Ungdom og Elskov bær;
Jeg maatte prise min Lykke,
Om jeg fik smeddet et Sværd.

Chr. Winther har aldrig smeddet et Sværd.

Men han var jo Elskovsdigter. De kender alle hans erotiske Mangfoldighed, De husker maaske ogsaa hans skælnske Digt »Sommerfuglen«, hvis Moral er lige saa let og bevinget som dets Navn. Højt op i Aarene bar Chr. Winther den Kærlighedens Kappe; som Kierkegaard taler om, som kan rumme mange. Han var altid forelsket, og da han giftede sig, ægtede han en faskilt Kone. Har han da ikke, i sine letbevæbnede Vers, thi andet kan man ikke vente af en Lyriker, kæmpet imod Ægteskabets Ensformighed eller Uretfærdighed for en friere Kærlighedslykke og saaledes paa dette populære Omraade arbejdet paa Moralens Frigørelse. Chr. Winther var ingen virkelig Byron. Sangene til En, der begynder som en fri Kærligheds Højsang, ender som en Ægtemandsviser. De ere en gylden Ring, der fatte Elskovs Rubin, men denne Ring er givet een Kvinde, ikke blot som et Smykke, men som et Tegm paa hans Troskab.

Endnu mindre har Chr. Winther i sin Poesi arbejdet paa nogen religiøs Emancipation. Han var alle sine Dage med dybe Rødder i sit Gemyt knyttet til Kirkens Kristendom. Over hans Barndom havde Klokkerne i Landsbykirken ringet, og han glemte aldrig »Aftenklokkens smættedulmende Klang«. Iøvrigt havde han ingen dybere religiøs Natur. Kierkegaard var ham blot

en Forargelse. Han sagde en Gang: »Jeg tror paa alle Dogmerne, men jeg ved ikke, hvorfor man skal tale om sligt.«

Og forstod Chr. Winther ikke Kierkegaard, forstod han virkelig endnu mindre Hegel og Heiberg. Den Tankens Frigørelse, som foregik i denne Filosofi, begreb han ikke. Han begreb overhovedet aldrig, efter hans egen Tilstaaelse, hvad Filosofi er for noget. Heiberg kan man kalde Tankens, den filosofiske Friheds Sanger, Chr. Winther umuligt. Naar Heiberg henviser dem, der sørgede over, at Naturen flygtede for den filosofiske Bevidsthed, til den indre Verden:

Vend mod det Indre dit Blik!
Hvad i din Verden forgik,
Vil i din Tanke du finde.
Alt det Forsvundne derinde
Liv og Tilværelse fik —

kunde Chr. Winther ikke gøre Brug af denne Anvisning. Han, der bekendte sine dybeste Drømme for den dunkle Jord, blev altid stikkende i den ydre Verden, »det fænomenale«, og ønskede efter sin Død at finde Hvile i en sjællandsk Eng, hvor han aabenbart ventede ikke saa snart at blive forstyrret.

Lad os nu efter disse Afsløringer, som Chr. Winther sikkert selv vilde finde utilbørlig nærgaaende, vende tilbage til den unge Mand under Linden i Regensgaarden. Han bliver ved at syng, lige frejdig, lige barhalslet:

Her under Nathimlens rolige Skygge
Vil vi, o Frihed! dit Tempel opbygge —

og de andre lige uforknytt at gentage det historiske Omkvæd:

Herrer vi er i Aandernes Rige!
Vi er den Stamme, som evig skal staa!

Hvad er det da for en evig Frihed, som disse unge Herrer mene at have forpagtet?

Ja, det er ikke vanskeligt at sige. Enhver Skoledreng kender den. Det er det ganske upolitiske og filosofiske Begreb om Friheden som Modsætning til Pligt, Tvang og Arbejde, som her proklameres som den første Studenterret. Vi kan vel se, ud fra vort Kendskab til den historiske Situation, at der er lidt af en Revolution i Ordet, et Oprør imod Professortilsynet og enhver Indskrænkning i den ungdommelige Personligheds Ret til at røre sig. Men vi kan ogsaa, uden at ty til Historien, høre i Udtrykket en overmaade oprigtig Jubel over, at Dagens Arbejde og Pligter ere gjorte, eller — for at sige det rent ud — over, at Lektierne ere lærte. Denne Frihed er den frie og formaalsløse Nydelse af sin Ungdom.

Denne Følelse af Frihed vil nu sikkert synes Dem meget almindelig og lidet dyb. Den er ogsaa meget almindelig, saa almindelig, at vi maa finde os i at dele den med Skoledrengene og toaars Plage. Men vil De indvende, at den ikke er dyb, saa maa jeg modsige Dem. Den naar ned til en Grundfølelse i vor menneskelige Natur, den Følelse af Velbehag, der ledsager den frie Rørelse af vore naturlige Kræfter. Den har sit fysiske Grundlag i den organiske Livsfølelse, og sin Tilslutning i den ubevidste Natur. Det er den Tilstand i Sjælen, da det at være ikke er at være noget — at arbejde, at stræbe — men tværtimod: at være uden at være noget, da dette det selvstændigste af alle Sprogets Verber bliver selvstændigt, sit eget Indhold. Saaledes ere Træerne en Solskinsdag efter Regn, og Dyrene, naar de strejfe frit hen over Sletter af uendeligt grønt, og Mennesket, Professoren i den brabantiske Husflid i Middelalderen og Husmand Jens Jensen fra Snoldelev, naar han intet andet er og vil være end Menneske, især naar han elsker. Thi i denne Tilstand mødes Mennesket med Naturen, det bevidste Liv med det ubevidste. Dette er den menneskelige Naturs guddommelige Hvile. I denne Tilstand ere de Problemer, hvormed Kulturen arbejder, ikke til at mærke, fordi de endnu ikke ere fødte. Paa denne Grundfølelse af det evige og ene bygger al den Poesi, der i Tyskland stammer fra Goethe og Schiller, i Frankrig fra Rousseau. Herfra udgaar dybest inde al Romantiks Reaktion mod Revolutionens Ideer. Denne

Ret til at være blot Menneske var det, man savnede i Menneskerettighedernes Proklamation og ønskede tilføjet som den første Menneskeret. Her-tillands blev det Chr. Winther, som bedst og tydeligst skrev denne Anmærkning til Lovens Paragraffer.

Kommer da i Aften den hele Hær af kæmpende Kultur-Friheder — Frihederne med Adjektiver, jeg før omtalte — til Frihedssangeren under Lindetræet og spørger ham en for en: »Er det mig, Du mener?« vil han formodentlig svare: »Lad mig i Fred! Jeg har intet med Eder at skaffe. Min Frihed er at være fri for Eders Friheder.«

Men hvis Chr. Winther betyder noget for Nutidens Studenter, maa det være ved denne Frihed, Friheden uden Adjektiv, og ikke ved nogen anden. Jeg spørger Dem da: Kender De noget til denne Tilstand?

Ja, husker De en Dag i Foraaret, da De laa slængt hen paa en Bakke med Øjet helt fortabt i det blaa, da De følte Dem saa vidunderlig fri, næsten som Borger i en anden Verden, da intet Spørgsmaal foruroligede Dem mere end de sejlende Skyer, som bare drev og drev og slet intet Bud havde at bringe? — eller en Aften i Sommer, da De ikke kunde sove, fordi Luften var sød af Lindeduft og Nattergalesang, og fordi De længtes, og De stod op af Deres Seng og aabnede Vinduet ud imod Skoven og Nattergalen og syntes, at der var ikke Bod for Deres Længsel uden hos hende? — eller en Efteraarsdag i frisk Vejr, da De rullede ud ad Vejen paa deres Cykel, igennem brogede Skove, gennem smaa Byer, hvor Stokroserne nikkede til Dem, og Pigerne nikkede til Dem, langs Stranden, hvor Bølgerne rungede, og De syntes, som om De først nu tog dette Land, Deres Fædreland, i Besiddelse? Husker De dette, saa husker De Chr. Winther. Tænk Dem disse gyldne Øjeblikke, da De ret nød Deres Frihed, uden at det faldt Dem ind at undersøge, hvad dette Ord indeholdt, sammenføjet til en værende Tilstand, og denne Tilstand fremstillet i Kunstens højeste Klarhed i Modersmaalets sødeste Vers — saa har De Chr. Winthers Poesi.

Og tænk Dem saa denne Tilstand virkelig-gjort som en Rad af blanke Dage og duftende Nætter, Dage uden Arbejde og Aftener uden Uro, da De ikke levede for at arbejde, men blot for at leve som et frit Menneske i en fri Natur! Denne Tilstand er den ideale Sommerferie. Sommerferien er ret egenlig Studenternes Forrettighed, thi Skoledrengene (og Plagene) ere gennem-gaaende for grønne til ret at fatte denne Tilstands Poesi, og de andre ere som Regel ikke grønne nok. Det er da klart, at den, der først har opfundet denne Tilstand — hvis den da er opfundet og ikke, hvad jeg snarere tror, en ligefrem Udvikling af Tingenes Fornuft — har haft samme Opfattelse af Ordet Frihed som Chr. Winther. Sommerferiens oprindelige, endnu af Staten anerkendte Bestemmelse er den at være en Livsfornyelse, et Bad i Natur og ren Menneskelighed. Vi, der have det Held at kunne holde Sommerferie, have den Lykke at kunne være Menneske, som Adam var det under Edens Palmer, i én af Aarets tolv Maaneder for at komme tilbage og lære at blive Borger i de andre elleve.

Sommerferien er da den objektive Garanti for Chr. Winthers Poesi. Den er den Virkelighed, der svarer til dette Ideal, og som har født dette Ideal. Da den danske Sommerferie mærkede, at dens Magt truedes, ikke blot af det nordiske Klima, der gjorde Himlen mindre blaa og Skovene mindre grønne, men ogsaa af det nordiske Alvorssind, der formærkede dens lyse Poesi med sin tunge og triste Prosa, da fødte den af sit Skød en lille Dreng, et Søndagsbarn, et Sommerferiebarn, der kunde hjælpe den at faa Bugt med de farlige Fjender. I hans Øjne spejlede den alle sine Farver, i hans Hjerter gemte den al sin Duft og Sødme. I Chr. Winther fik først den danske Sommerferie sin ideale Forklaring. I hans Poesi er der Sommerferie hele Aaret rundt, ikke blot Sommervej, men Sommervind. Saaledes er Folmer Sanger. Han har Ferie hele Livet. Han er Frihedens Sanger:

O Frihed, o Du søde!
Min Længsel og min Lyst,
Opstanden fra de døde,
Velkommen til mit Bryst!
Udreven af min Vaande,
Modtag mig i din Favn!
Saa længe jeg kan aande,
Lovpriser jeg dit Navn.

Jeg ser de grønne Dale,
Jeg ser det lyse Blaa,
De hulde Nattergale,
Jeg alter hører paa;
Jeg bader mig i Luften,
Paa Græsset tør jeg gaa,
Og drikker Rus i Duften
Af Blomster og af Straa.

Metafysik, Sommerferien. Naar vi da i Aften
hædre hans Minde, maa vi vide, hvad vi gør.
Idet vi hylde den virkelige Chr. Winther, hylde
vi den ideale: Friheden, Sommerferien, og aner-
kende den som en levende Magt i vort Liv, Ud-
tryk for en Side af vort Væsen som Studenter,
der ikke kan mangle. Vi bede ikke Chr. Win-
ther være hos os i vort Arbejde. Lige saa lidt

ling, hvorunder Sirdet udspreddt kan fordybe sig
i sin Oprindelighed. I Chr. Winthers Poesi hvile
vi i denne Oprindelighed: som Mennesker i den
menneskelige Naturs oprindelige Kræfter, Ungdom
og Elskov, og som danske Studenter i vor Races
Oprindelighed, i den dybe Sammenhæng med
vort Land, vort Folk og vort Sprog.

Idet jeg da afslører for Dem dette fine og

Pigen med Rosen. Efter Maleri af Fru Mimi Larsen.

Sol kysser mine Kinder
Med blide Øjekast,
Og kraftigt Blodet rinder,
Og Foden træder fast.
O Frihed! slip mig ikke,
Men lad, saa rig som god,
Mig ved dit Hjerte drikke
Til hele Livet Mod.

Nu ved vi, hvad det er for en Frihed, hvis
Sanger Chr. Winther vil være. Det er, uden

som vi ønske at kunne holde Sommerferie hele
Aaret rundt, lige saa lidt kan vi nu til Dags leve
et godt og rigt Studenterliv paa Chr. Winthers
Ideeer alene. Vi se ikke netop et Monster for
vort Arbejde i denne vidtledige Student, der
brugte ni pinagtige Aar om at tage en Eksamen,
han lige saa gerne kunde have ladet være at
tage. Paa denne Maade ønske vi ikke at tage
Chr. Winther med i vort Arbejde. Men vi ønske,
at han vil være hos os i vor Hvile. Thi den
højeste Hvile er ingen Adspredelse, men en Sam-

elskverdige Ansigt med det lidt tungsindige Smil,
der minder om den hældende Sommer, vil jeg
ønske, at det maa bringe Dem og alle kom-
mende Slægtled af danske Studenter Bud fra en
Verden af skøn og fri Menneskelighed, hvori det
er godt at hvile. At det maa være som en grøn
Gren ved Vintertid, der vækker alle Sommerens
Minder i vore Hjerter!

Vilh. Andersen.

Fra Valdemarslot paa Taasinge. Poppelallé imellem Valdemarslot og Troense. Tegnet af Tom Petersen.

Danske Herregaarde.

IX.

Valdemarslot.

Den, som forstaar at sætte Pris paa en smilende Beliggenhed og yndefuld Naturskønhed, og den, der holder af at bedømme en Egn efter dens økonomiske Værdi, vil anse Taasinge for en Perle. Selv om Taasinge var en ved et uoverskueligt Hav aldeles afsondret Ø, selv om dens Horisont paa alle Sider begrænsedes af Himmel og Hav, og selv om intet menneskeligt Øje paa den formaade at opdage en fremmed Kyst - kort sagt: selv om Beskueren var nødt til at indskrænke sig til Iagttagelse af det, Øen selv frembyder, saa vilde Øens Ejendommeligheder dog aftvinge ham samme Tilstaaelse som en af dens gamle Præster: Taasinge er et saare skønt Land.

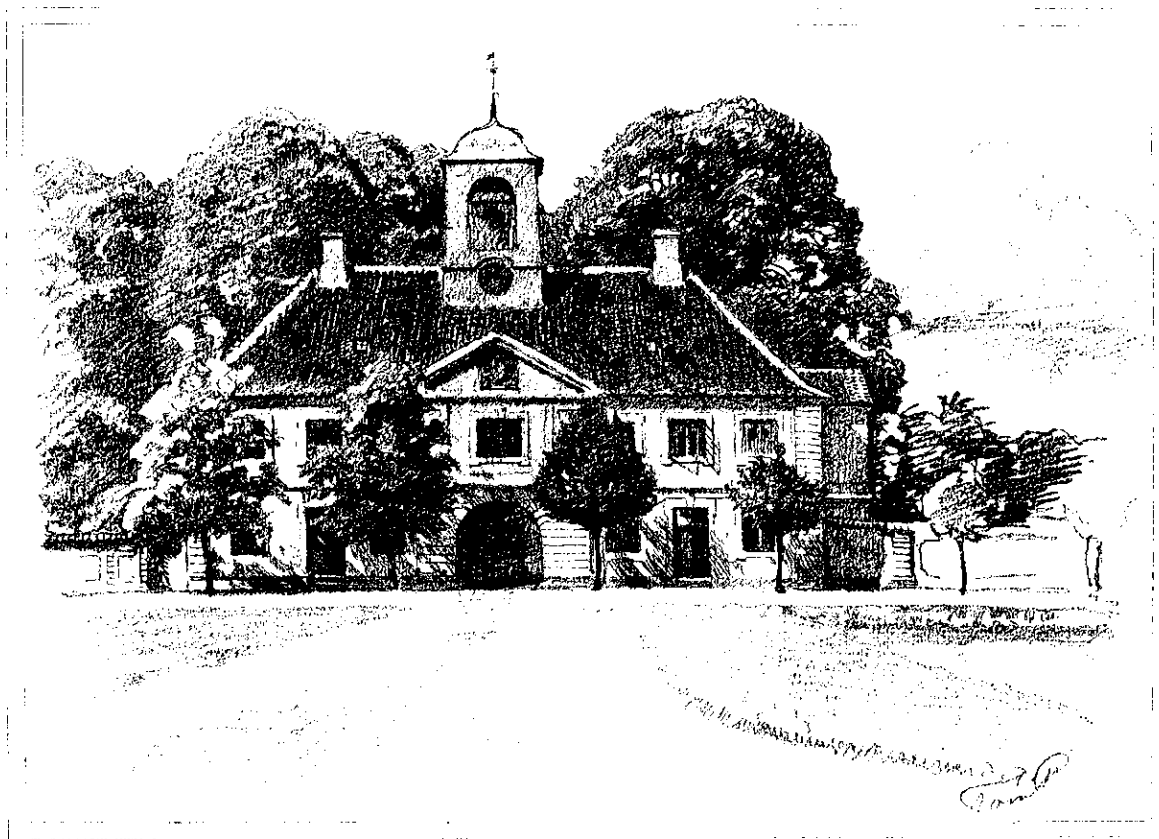
Et Areal af over en Kvadratmil, overalt omgivet af Vand, der danner meget ureglerette Bugter og Bøjninger, en Vekslen af Bakker og Sletter, der for det meste bære umiskendelige Vidnesbyrd om Jordens Frugtbarhed, større og mindre Skove, der snart i sammenhengende Række kranse Strandbredden, Veje, der føre til og igennem sammenbyggede og med Frugthaver omgivne Landsbyer - et saadant Land maa, hvad enten det overskues fra et højt Sted, beferdes paa Kryds og tværs, eller det omsejles i Baad og ses i Profil, gøre et betagende Indtryk, og ingen har da heller nogen Sinde set Taasinge uden at blive en af dens Beundrere.

Paa Taasinge findes der dels Spor og dels Levninger af forhenværende Borge. Der tales saaledes i gamle Optegnelser om Pils Slot, som

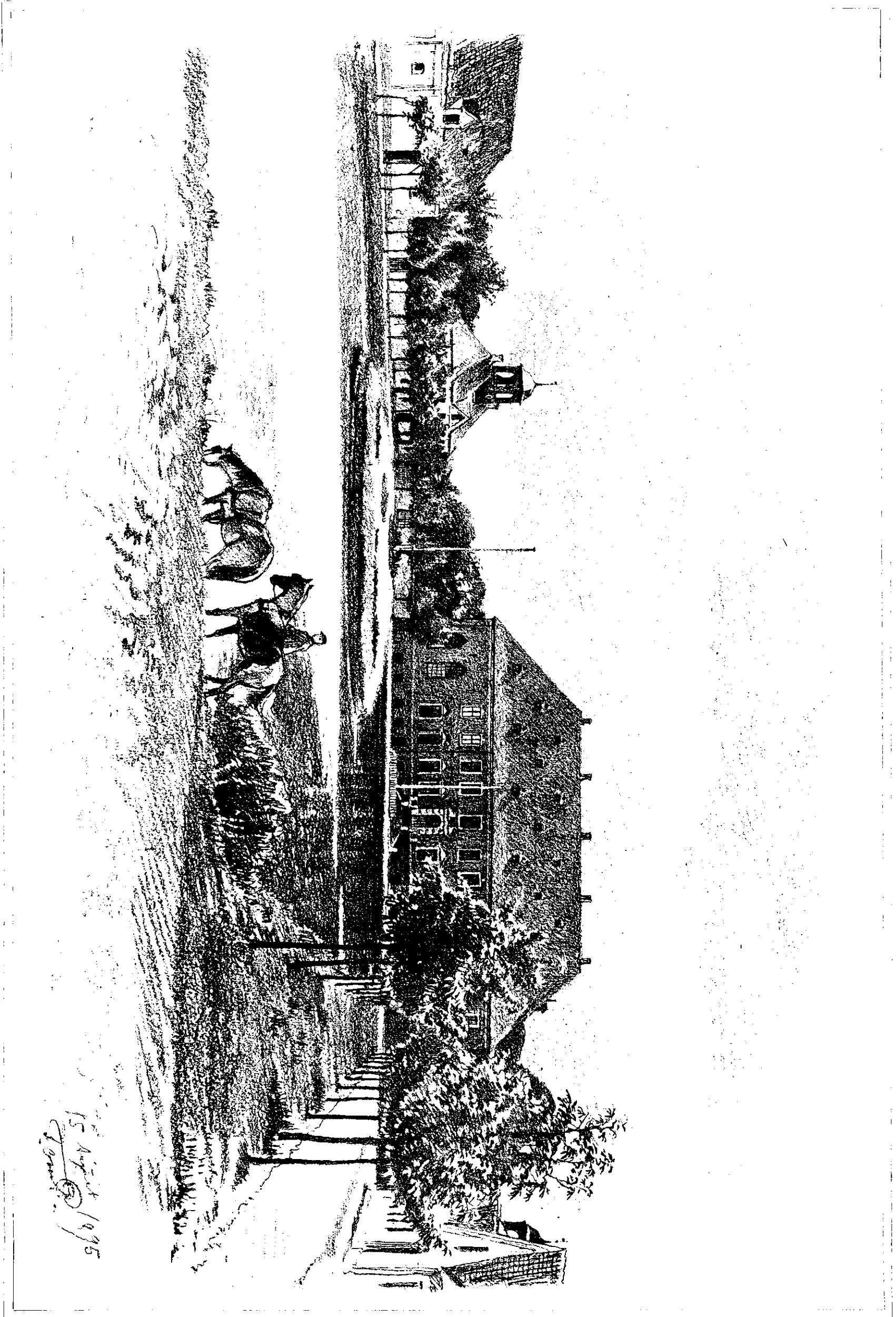
skal have ligget ved Troense, omtrent hvor Bregninge Skov begynder. Der findes intet Spor af Bygningen, derimod kaldes Bakken, hvor Borgen skal have ligget, Pilebakken, og en Bugt, som

Havet danner under denne Banke, kaldes blandt Søfolk »Pils Hul.»

Paa den nordvestre Kyst laa *Horseslot*, hvoraf der endnu er Spor. Det har været omgivet af

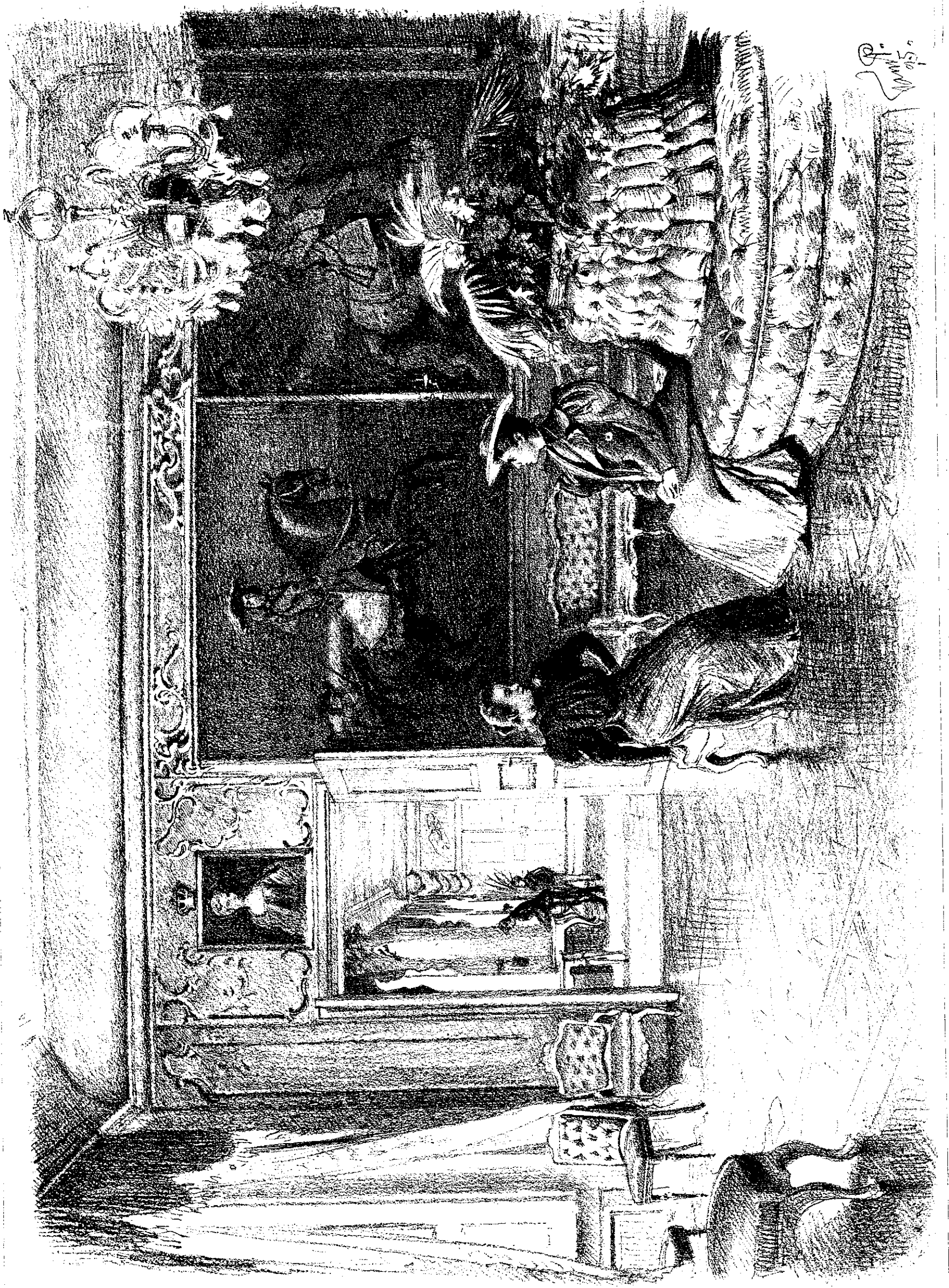

Valdemarslot paa Taasinge. Portpavillon. Tegnet af Tom Petersen.

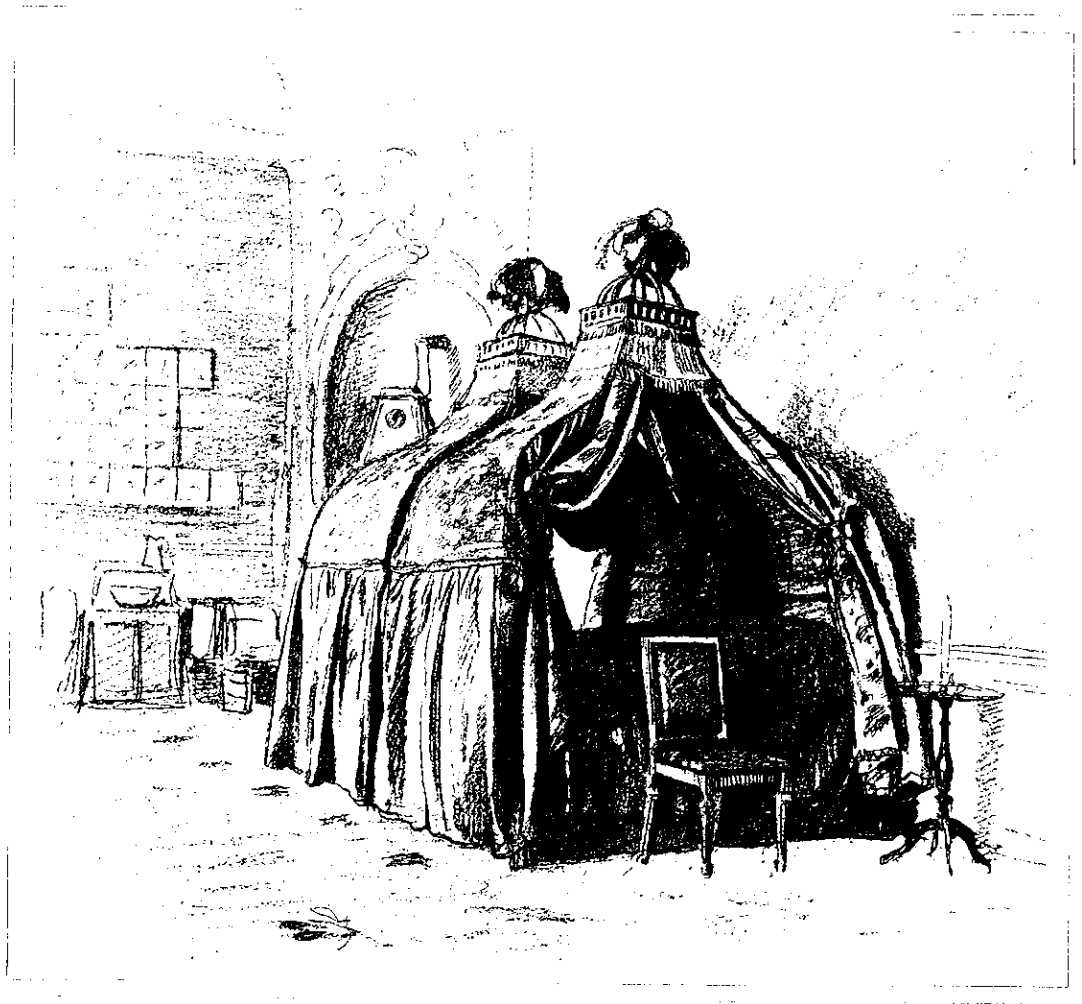

Valdemarslot paa Taasinge. Tegnet af Tom Petersen.

15 August 1895
J. J. J.

Valdemarslot paa Taasinge. Tegnet af Tom Petersen.

Fra Valdemarslot paa Taasinge. Prinsestuen. Tegnet af Tom Petersen.

Volde og Grave og synes, efter Beliggenheden ved Stranden at dømmes, ligesom Pils Slot at have været anlagt til Kysternes Bevogtelse eller Beskyttelse mod Sørovere.

Betydeligere og mere bekendt end disse tvende Borge har *Kjæstrup* eller *Kjærstrup* været. Den har ligget S.V. for Valdemarslot, omringet af Skov, dér, hvor Vejen fra Slottet nu deler sig til Bregninge og Lundbye. Denne Borg med tilhørende Gods var først Kronens, derpaa de fynske Biskoppers, saa atter Kronens, hvorefter den kom i adskillige Privates Hænder, indtil den endelig i Aarene 1629-1636 blev nedbrudt af Kong Christian den fjerde.

Materialerne af det nedbrudte Kjærstrup blev anvendte til det nye *Valdemarslots* Opbyggelse, og Kong Christian den fjerde interesserede sig overordentlig for denne Forandring. Denne Slotsbygning er vistnok en af de største og solideste, der i Danmark findes som Privatmands Ejendom, og dens store Omfang og særdeles høje og rummelige Sale vidne om dens første Bestemmelse: at afgive Bolig for en Kongesøn. Det er et ikke uvigtigt Bidrag til Bedømmelsen af Penges Værdi paa de Tider at vide, at Henning Valkendorf og Hans Steenvinkel sluttede Akkord med Murmester Jørgen Staffel om at opføre denne vældige Bygning for 3000 Rdl. i Arbejds løn.

Slottet blev anlagt paa en Landtunge lige for den sydlige Ende af Thurø og var paa de tre Sider omgivet af Vand. En senere Ejer har inddæmmede den Bugt, som gik op vest for Slottet, hvor der nu i Stedet for Vand er en anseelig Eng. Slottets Forside har tidligere været forsynet med et Taarn, hvor nu Hovedopgangen til Slottet findes, men Taarnet er senere nedbrudt. Derimod er det i den søndre Fløj værende Kapel, indrettet af Niels Juel og hans Hustru Margrethe Ulfeldt, endnu en af Slottets skønneste indvendige Prydelser. Den nuværende Ejer lod det restaurere for nogle Aar tilbage, og dets smukke Dekoration skyldes Maler *Zvrak Hansen* i Faaborg.

I Aaret 1678 begynder et nyt Tidsrum i Taasinges og Valdemarslots Historie. I dette Aar afhændede nemlig Kong Christian den femte ved Skøde, dateret Kjøbenhavn den 14de Marts, sin Andel i Valdemarslots Hovedgaard tilligemed en Del Bøndergods, Mølle og Gadehuse samt *jus patronatus* til Landets Kirke til General-Admiral-Løjtnant *Niels Juel* »for,« som det anføres i Skødet, »tro Tjeneste under Krigen og for hans allerunderdanigste Præntensions Afstaaelse udi de er-

obrede svenske Orlogsskibe, samt andre hans underdanigste Forstrækninger.« Det bliver i Almindelighed troet og kan ogsaa læses paa Prent, hvad der imidlertid er en slet og ret Fabel, at Kong Christian den femte formedelst Niels Juels store Fortjenester af Fædrelandet skænkede ham Taasinge som Gave. Taasinge er snarere at betragte som et Betalingsmiddel, til hvilket Kongen formodentlig i Penge trang har grebet for at holde Niels Juel skadesløs for de betydelige Fordringer, han havde paa Kronen. Niels Juels Tiendepart i de erobrede Skibe og hans udlagte Penge beløb sig ialt til 32,385 Rdl. 30 Sk., og Hartkornet, som blev ham tilskødet, androg 809 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdk. Her er altsaa ikke Tale om nogen Naadegave uden

for saa vidt det behagede Majestæten at afstaa Hartkornet til 40 Rdl. pr. Tønde, skønt Prisen den Gang var omtrent 50 Rdl.

Efter Niels Juels Død tilfaldt Taasinge hans Søn, Etatsraad Knud Juel, der var Amtmand over Kjøbenhavns Amt, men dog trods sit Embede ingenlunde forsømte ved Køb af Jordegods paa Øen at forøge sin Fædreneerav for om mulig at bringe hele Øen under et Herskab. Han opnaaede ikke at se sin Plan realiseret, men hans sidste Vilje herom, som han udtalte i sit Testamente af 18de Januar 1709, konfirmeredes af Kong Frederik den fjerde den 3dje April s. A.

Af Knud Juels Sønner tiltraadte Kammerherre og Oberst Niels Juel i Følge Testamente og Stamhus-Fundats, dateret den 1ste Maj 1711 Taasinges Besiddelse, da han fyldte sit 18de Aar. I hans Besiddelsestid forskønnedes Øen meget ved Anlag af en Mængde Frugttræer, hvortil han forskrev Træerne for egen Regning, forærede Bønderne dem og tvang dem, som modsatte sig, til at plante dem. Herved blev Grunden lagt til den senere hos mangen Taasinger forøgede Velstand. Han gjorde sig paa anden Maade fortjent ved at anlægge Fabrikker i Troense, hvorved han bidrog til Flækkens Opkomst, ligesom han forskønnede Valdemarslot ved at opbygge Ladegaarden, der aldeles nedbrændte 1749. Efter at have besiddet Taasinge i 52 Aar døde han barnløs i 1766, og Øen tilfaldt nu hans ældste Broder, Gehejmekonferensraad *Carl Juel*, der var Stiftamtmand over Fyen.

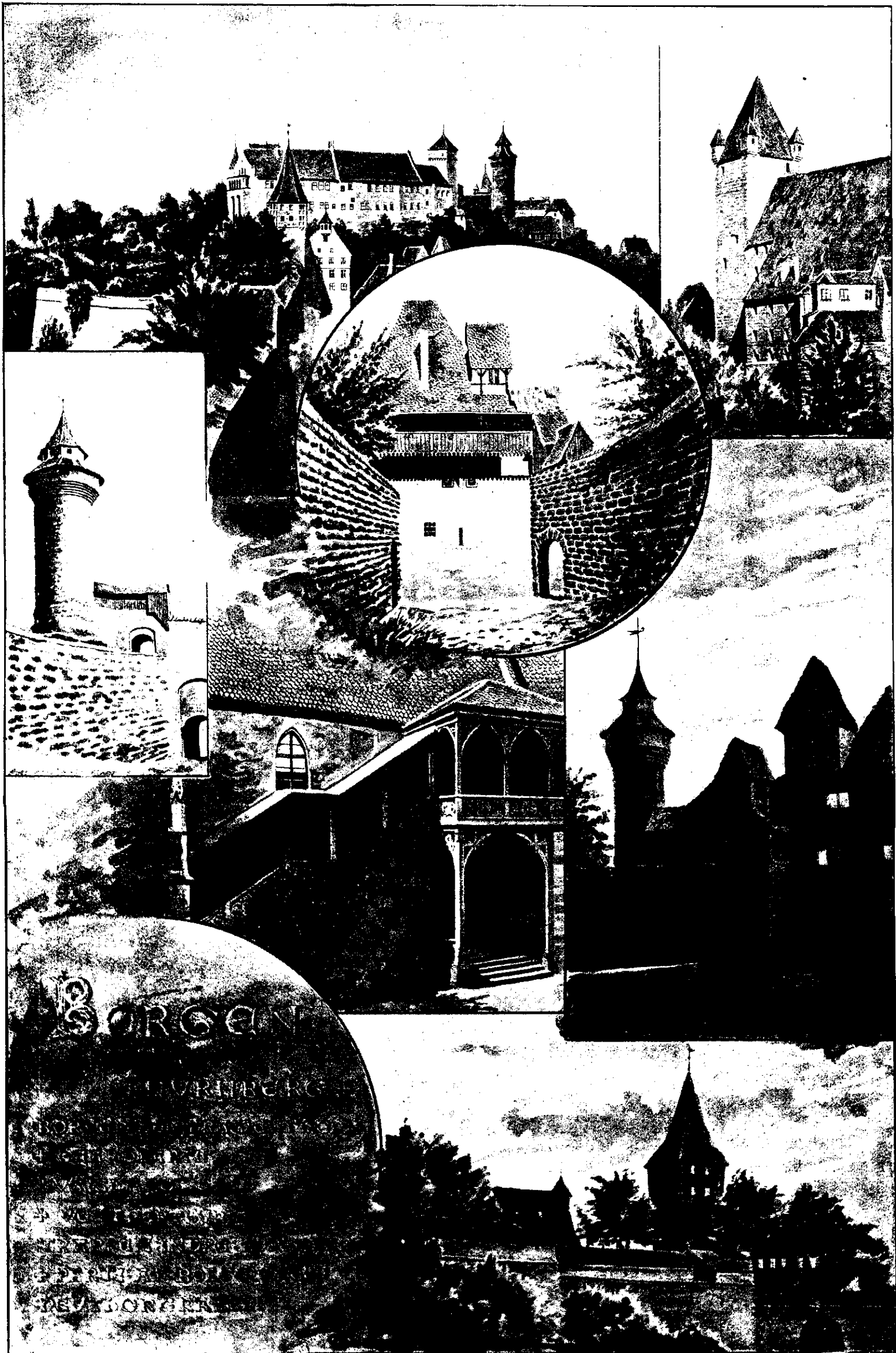
Han udstedte et nyt Stamhusbrev, dateret Odense den 18de Februar 1767, for Stamhuset Thorseng (Taasinge). Han døde Aaret efter at han havde tiltraadt Stamhuset, som nu gik over til hans Søn af andet Ægteskab med Gehejmerraad Juels Datter paa Hverringe, Anna Margrethe Juel, der døde kort efter, at hun havde bragt ham til Verden. Sønnen, den senere General-Løjtnant, Kammerherre *Frederik Juel*, besad Stamhuset til 1827. Efter hans Død tilfaldt Stamhuset hans ældste Søn, *Carl Juel*, der ved sit Ægteskab med Sophie Frederikke Baronesse Stieglitz Brockdorff blev Besidder af Baroniet Schelenborg i det nordlige Fyen og ophøjet i den danske friherrelige Stand.

Til Stamhuset, der nu besiddes af Kammerherre, Hofjægermester, Baron *Carl Frederik Sophus Vilhelm Juel Brockdorff* til Baroniet Schelenborg, Hindsmal og Hollufgaard, hører ca. 1530 Tdr. Hartkorn. Hovedgaarden Valdemarslots Jordtilliggende udgør ca. 500 Tdr. Land foruden ca. 1440 Tdr. Land Skov.

-s.

Fra Valdemarslot paa Taasinge. Pavillonen ved Stranden. Tegnet af Tom Petersen.

Prospekter fra Borgen i Nürnberg efter Tegning af Arkitekt Ingerslev.

Borgen i Nürnberg.

aa Toppen af en stejl Sandstensklippe ligger Nürnbergs Borg, Hohenstaufernes gamle Herresæde, fornemt og trodsigt højt over Byen.

Denne gamle, mærkelige Bygning, der er paa-begyndt i det ellefte Aarhundrede, blev i Midten af det tolvte udvidet og fuldført af Fredrik Barbarossa, men stod senere forsømt og ubeboet i lange Tider, indtil den i Midten af vort Aarhundrede blev restaureret og desværre delvis moderniseret samt istandsat til Bolig for Kongerne.

En Del Bygninger slutte sig ved deres umiddelbart nære Beliggenhed til Begrebet Borgen. — Øst for Slottet straks til højre, naar man fra Byen klatrer op ad den stejle Vej, der fører til Toppen af Klippen, ligger saaledes en mægtig gammel Bygning, — »Kaiserstallung« hedder den. Her laa i sin Tid Borggreverne af Nürnbergs, Hohenzollernes Bolig, og det femkantede Taarn, som endnu staar ved den vestlige Gavl af »Kaiserstallung«, er en Levning fra Borggrevernes Tid og regnes for den ældste af alle Nürnbergs Bygninger. Det Taarn, »Lugisland«, som afslutter »Kaiserstallung« mod Øst, byggedes derimod af Staden Nürnberg som Modvægt mod Borggreverne. I det 16de Aarhundrede brændte Grevernes Bolig; Byen købte Grunden, nedrev Ruinen med Undtagelse af de to Taarne, mellem hvilke den byggede et vældigt Kornmagasin, »Kaiserstallung«, som altsaa staar den Dag i Dag. — Bygningen benyttes nu til Kaserne.

Gennem en Port i Fæstningsmuren kommer man ind i en Forgaard med middelalderlige Minder og Motiver, og paa en aaben Plads foran Gaarden ligger det ejendommelige »Vestnerthurm«. — I et lille Hus lidt til Siden for »Vestnerthurm« findes en gammel meget dyb Brønd, saa dyb, at en eller anden Genstand, man lader falde der ned, først naar Vandfladen 6 Sekunder efter, at man har sluppet den. Kun de øverste 20—30 Fod af Brøndsiderne ere murede, ellers er Brønden lugget ud i Klippen. Et Kæmpearbejde har det været i de Tider, da Brønden blev lavet; med Nutidens Hjælpe midler og Redskaber er den Slags Arbejder jo nu kun Legeværk.

Et godt Stykke nede i Brønden ses paa den ene Væg en Døraabning. Den fører til en Løngang, som herfra strækker sig ned under Byen til »Lorentzkirken«; og det mærkelige er, at Gangen nok endnu er fri og kan passeres.

En lavbuet Port i Borgmuren fører til Borggaarden. Lidt trangt og skummelt er der derinde; men Luften er fyldt med Minder og hvisker om gamle Dage, naar gæve Krigere i raslende Rustninger kom hjem med Bud om vundne Sejre, eller Piskesmæld og Hornsignal gav Genlyd mellem de høje Mure og kaldte en broget Skare til Jagt.

I Borggaarden staa nogle gamle, ærværdige Linde, og om dem gaar dette gamle smukke Sagn:

Da Borgen endnu kun var en enkelt Fløj med et Taarn imod Øst, faldt en ædelbaaren Ridder for en Niddings falske Haand; men paa det Sted, hvor det varme Blod farvede den kolde Jordbund rød, plantede Dronningen, som var god og mild og saare skøn tillige, tre nye Linde. Borgen blev udvidet og bygget uden om dem, og Lindene skød hurtig Vækst. — Men siden holdtes altid Rettergang under de gamle Lindes skyggende Kroner, at de kunde vaage over Retten; thi hvis en uretfærdig Dom blev afsagt, da vilde Lindene visne og gaa ud; — men endnu blomstre de ved Foraarsstide og fylde Luften med den søde Blomsterduft, og endnu nikke Bladene og hviske det til Sommer vinden, at aldrig blev i Nürnberg fældet uretfærdig Dom. —

Mod Øst staar endnu det gamle Taarn, den første Begyndelse til Borgen, det kaldes »Heiden-thurm«. Paa Murene findes nogle gamle, forvitrede Stenbilleder af Udyr, herfra stammer sagtens Navnet. Taarnet indeholder to romanske Kapeller, meget ejendommelig opførte det ene over det andet; de stamme fra det 12te Aarhundrede og ere i Tidernes Løb udsmykkede og prydede paa forskellig Vis — bl. a. med prægtige Billedskærerarbejder af »Adam Kraft« og »Wolgemut«.

I Borgens øvrige Rum findes en Del smukke Glasmalerier og et Par udmærkede smukke Kamminer, samt i Audienssalen en Del gode Malerier af den tyske Skole.

Mod Syd falder Klippen lodret ned i Flugt med Borgens Murflade, mod Vest og Nord breder sig en dejlig frodig Slots have paa de gamle Bastioner og Volde; nedenfor dem er Voldgraven, som ligeledes er beplantet og danner en Slags fordybet Boulevard, der herfra strækker sig om hele den gamle Bydel. En herligere Spaseregang kan næppe tænkes.

Dejligt er her om Dagen, naar Solens Straaler brænder paa de gamle Mure og brydes i de brogede Ruder; men endnu dejligere ved Solnedgang, naar Lyset alt har forladt de trange, krumme Gader, og en blaalig Skumring lister frem over Byen. Kun Lorentzskirkens ene Tvitlingtaarn, hvis øverste Tinde er forgyldt, luer og flimrer, som drev der Guld i Strømme ned over en glødende Flade.

Naar Lyset saa er slukt i de gyldne Spir og Spidser, da straalet endnu Borgen, lys i sviu-dende Solstralers Glans; — kun under de lave Portes lave Hvælvinger trykker et begsort Mørke Loftet endnu tættere mod Jorden. En sidste Straale dirrer glødende fra Solen gennem Luften, og her som ude over Byen, der hviler i en Taagedis dybt nede, breder en sløret Skumring sit tavse Mørke med Halvlys fra den bronze-gyldne Himmel. Og Borgens Stenkolos staar tung og sort med lave Taarne og med slanke Spir, med stejle Tage og med spidse Kvister imod den lyse Luft; — og Luften spejler sig i alle Glas og Ruder, hviler blank i dem som i et roligt Vand.

Er man saa alene og slaar sig til Ro her oppe, kan det let blive bælgmørkt og sent, inden man kommer ned og faar sit første Krus Øl i »Bratwurstglocklein«; — eller maaske er der allerede lukket.

En Eskimopiges Historie*).

Af

Mark Twain.

(Ved Marx P. Koppel.)

u skal jeg fortælle Dem noget om mit Liv, Mr. Twain, noget, De sikkert vil synes om,« sagde hun med sin bløde Stemme og saa' paa mig med sine ærlige, trofaste Øjne, »thi det er saa kønt af Dem, at De tager Dem lidt af mig.«

Som i Tanker skrabede hun Spækket af sine Kinder med en lille Benkniv og strøg den af paa sit Ærme, medens hun stirrede paa Nordlysets flammende Straaler, som kastede deres Skin over den øde Snemark og farvede Isbjærgenes Tinder med hele Spektrets Farveskala; et Skuespil af næsten utænkkelig Skønhed. Saa ligesom rystede hun Drømmeriet af sig og begyndte at fortælle den lille Historie, jeg havde bedt om.

Hun satte sig til Rette paa den Isblok, der gjorde Tjeneste som Sofa, og jeg ventede paa Historien.

Hun var en henrivende Skabning — set med en Eskimos Øjne. Enhver anden vilde maaske finde hende lidt for fyldig. Hun var ikke mere end tyve Aar og ansaas for at være det mest fortryllende Væsen der paa Egnen. Her under aaben Himmel, med den uhyre Hætte, den tunge, uformelige Skindtrøje, Skindbukserne og — Støvlerne, saa man kun hendes Ansigt, man kunde saa tænke om Figuren, hvad man fandt for godt. Blandt alle de Fremmede, jeg havde set komme og gaa i hendes Faders Hus, var der ikke en eneste ung Pige, der kunde maale sig med hende.

Hun var sød og oprigtig, og selv om hun havde en Anelse om sin Skønhed, var der i hvert Fald intet, som røbede det. Jeg havde været sammen med hende hver Dag i en god Ugestid, og var efterhaanden kommen til at synes bedre om hende. Hun havde faaet en kærlig og omhyggelig Opdragelse i et for Polaregneene ualmindelig komfortabelt Hjem; thi hendes Fader var sin Stammes Overhoved og stod paa Højdepunktet af Eskimo-Dannelse. Jeg kørte lange Slædeture med Lasca — det var hendes Navn. Hendes Selskab var mig bebageligt, hendes Kon-

versation fornøjelig. Vi fiskede, men jeg dristede mig ikke til at gaa ud i Kajak og holdt mig derfor inde paa Isen. Jeg saa til, naar hun kastede sin Harpun, der altid traf med skæbnesvanger Nøjagtighed. Mange Gange holdt jeg ogsaa hendes Familie med Selskab, naar de huggede Spæk af en strandet Hval. En Gang tog vi endog paa Bjørnejagt, men jeg vendte om paa Halvvejen, da jeg — ærlig talt — er bange for Bjørne.

Imidlertid havde hun begyndt sin Historie:

»Vor Familie plejede — som alle andre — at drage fra Sted til Sted, men min Fader blev træt af det og byggede saa dette prægtige Hus af frossen Sne. Se engang! Det er hele syv Fod højt og tre, fire Gauge saa langt som noget andet. Fader var uhyre stolt af sit Hus, og det er jo rimeligt nok, for hvis De selv vil undersøge det nærmere, vil De finde det usædvanlig pragtfuldt udstyret.

F. Eks. Platformen i den Del af Bygningen, som De kalder Dagligstuen, og paa hvilken der dækkes for vore Gæster, den er vist den største, De har set?»

»Ja vist saa, Lasca, det er den største. Vi har selv i de fineste Huse i New York intet, der kan taale Sammenligning med den.«

Hendes Øjne straaledes af Glæde. Jeg bemærkede det og rettede mig derefter.

»Jeg vidste jo nok, det vilde forbausse Dem,« sagde hun; »og saa er der endnu et: der er mange flere Skindtæpper paa Forhøjningen, end det ellers er Skik og Brug. Der er al Slags Pelsværk — Sæl, Havodder, Polarræv, Bjørn og Zobel. Ja, og saa har vi Tæpper paa de Isstykker, der staa langs Væggene, og som vi bruge til Sovesteder — det, De kalder for Senge. Er Sovebænkene maaske bedre og finere hos Dem?»

»Aldeles ikke, Lasca; de kan slet ikke sammenlignes med jeres.«

Det smigrede hende atter.

Alle hendes Tanker drejede sig om det Antal Skind, hendes Fader ejede; ikke om deres Værdi. Jeg kunde have fortalt hende, at hine Masser af Pelsværk vilde have en Formues Værdi, dér, hvor jeg hørte hjemme; men hun vilde slet ikke have kunnet forstaa det. Jeg kunde have fortalt hende, at den Dragt, hun bar, havde en Værdi af 12—1500 Dollars, og at jeg ikke kendte noget Menneske i New York, der trak i et Kostume til 1200 Dollars, naar han skulde ud at fiske. Heller ikke det vilde hun have kunnet forstaa — saa jeg tav.

Hun begyndte igen:

»Og saa er der jo Skyllekarrene! Vi har to i Dagligstuen og to i den øvrige Lejlighed. Har De ogsaa det hjemme hos Dem?»

Den blotte Tanke om disse Skyllekar fik mig til at snappe efter Vejret, men jeg lod som intet og sagde:

»Det er virkelig en Skam af dig, Lasca, saadan at ville gøre Nar af mig og mit Hjemland. Hvad tænker du dog paa? Selv ikke den rigeste Mand i New York har to Skyllekar i sin Dagligstue — det tør jeg give dig mit Ord paa.«

Hun klappede i Hænderne af lutter Glæde og udbrød:

»Aa! Det mener De vist ikke, det er jo umuligt!»

»Det er virkelig Sandhed, Lasca, det er Alvor. Der er nu f. Eks. Vanderbilt. Vanderbilt er en af de rigeste Mænd i Verden. Selv om jeg laa paa mit yderste, vilde jeg ikke tage i Betænkning at sværge højt paa, at selv ikke han har to Skyllekar i sin Dagligstue — ja, ikke engang et eneste.«

Hendes elskelige Øjne stod stive i Hovedet paa hende af lutter Forbauselse; saa sagde hun langsomt:

»Hvor forunderligt, hvor utroligt! Jeg forstaa det ikke. Er han gerrig?»

»Nej, det er han ikke. Det er ikke Udgifter, som generer ham; men han kan ikke lide denne Stille til Skue. Vanderbilt er en bramfri og beskedent Mand, der ikke holder af at vække Opsigt.«

»Ja,« mente Lasca, »det kan være godt nok, men man kan ogsaa være for beskedent. . . . Hvordan ser hans Hus da ud?»

»Det gør naturligvis kun et underligt, halvfærdigt Indtryk, men . . .«

»Næ! nu har jeg aldrig hørt Mage! Skal det kaldes et fint Hus, saa er rigtignok vort meget bedre.«

»Ja, betydeligt — det er langt finere udstyret.«

*) Fortællingen er her gengivet i en noget sammentrængt Skikkelse. O. A.

FRA GAMMEL TID.

Tegning af CARL THOMSEN.

Originalen tilhører den Række Kunstværker, som bortloddet til Abonnementerne.

Lasca tav et Øjeblik, sad og suttede paa en Tællepraas, medens hun spekulerede paa det, jeg havde sagt. Saa gjorde hun et lille Kast med Hovedet og sagde bestemt:

»Jeg er sikker paa, at det er en Slags Beskedenhed, som, naar man ser nøjere til, i sig selv er en Stille til Skue. Naar en Mand har Raad til at have to Skyllekar i sin Dagligstue og ikke anskaffer sig dem, saa kan det jo være, han slet ikke har tænkt derover, men der er mere Sandsynlighed for, at han netop derved søger at henlede Opmærksomheden paa sig. Jeg tror nu, at Deres Mr. Vanderbilt er en Mand, der nok véd, hvad han gør.«

Jeg prøvede paa at faa hende til at indse, at man ikke kan dømme en Mand efter Antallet af de Skyllekar, han ejer; men det nyttede ikke.

Pludselig spurgte hun:

»Er de bedre Familiers Sovebænke lige saa gode som vore, og er de lavet af lige saa smukke Isblokke?«

»Ja, de er meget gode, gode nok, men rigtignok ikke lavet af Isblokke.«

»Hvorfor dog ikke?«

Jeg forklarede hende Vanskeligheden derved, Isens Kostbarhed i et Land, hvor man maa passe godt paa sin Ismand, for ikke at blive snydt.

»Men Kære,« udbrød hun, »De køber dog vel ikke Deres Is?«

»Jo, det plejer vi da at gøre.«

»Nu har jeg aldrig hørt saa galt. Her er jo Masser af Is i over hundrede Miles Omkreds. Jeg vilde ikke engang give et Fiskeskæl for hele Historien.«

»Nej, men — du véd heller ikke, hvilken Værdi den har, du lille Guds Ord fra Landet. Hvis du havde al den Is i New York, kunde du købe Alverdens Hvaler derfor.«

Hun saa tvivlende paa mig:

»Er det sandt?«

»Absolut. — Ja, jeg tør sværge paa det.«

Hun tænkte sig lidt om, sagde saa med et Smil:

»Jeg vilde ønske, jeg boede dér.«

Jeg havde villet gøre hende forstaaeligt, at Is havde mere Værdi i New York end her, men jeg havde kun faaet hende til at tro, at Hvalen var billigere dér, og at de fandtes i Overflod. Den Tanke fik hendes Tænder til at løbe i Vand.

Jeg søgte derfor at bortforklare Fejltagelsen: »Men hvis du boede der, vilde du slet ikke

bryde dig om Hvalkød. Der er ingen i New York, der kan lide det.«

»Hvad for noget!«

»Nej, ingen synes om det.«

»Hvorfor ikke?«

»Aa, det er vel en Slags Fordom, tænker jeg.«

»Maaske det er derfor,« reflekterede hun; »det er ligesom vor Fordom mod Sæbe. For De véd nok, i Begyndelsen havde vor Stamme en Fordom mod Sæbe.«

Jeg saa paa hendes Ansigt — hun havde øjensynligt Ret.

Jeg ventede lidt, sagde saa forsigtigt:

»Undskyld! havde en Fordom? havde?«

»Ja, det var kun i Begyndelsen. — Ingen vilde jo spise det.«

»Naa saadan! Ja vel, nu forstaar jeg.«

»Som sagt, det var kun en Fordom. Straks, da Sæbe blev indført hertil, holdt ingen af det, men da det saa kom i Vælten og blev fashionabelt, syntes alle godt om det — og nu findes det paa ethvert veldækket Bord. . . . Kan De lide Sæbe?«

»Ja, det manglede blot. Jeg vilde da dø, hvis jeg skulde undvære det. Du holder vel meget af det?«

»Jeg elsker det; kan De lide Lys?«

»Det er jo en absolut Nødvendighed at have det. Synes du om det?«

Hendes Øjne skinnede, da hun sagde:

»Aa, tal ikke om det — Lys og Sæbe.«

»Og Fiskeindvolde?«

»Og Tran!«

»Og Spæk?«

»Og Fiskeskind!«

»Og raadent Kød med Surkaal, Voks, Tjære, Terpentin og Sirup?«

»Hold op, hold op!«

»Og saa servere det altsammen i én Gryde og invitere alle Naboerne?«

Men Tanken om saadant et Festmaaltid var formeget for det stakkels Væsen. Hun daanede. Jeg gned hendes Ansigt med Sne. Lidt efter lidt kom hun til sig selv, og fortsatte sin Fortælling:

»Altsaa slog vi os ned her i vort elegante Hus. Men jeg var ikke lykkelig. Jeg er født til at elske, for mig findes ingen anden Lykke end Kærlighedens. Jeg vil elske for min egen Skyld. Jeg har har haft mange Friere, men alle havde de den Fejl, at de ikke elskede mig, men min Formue.«

»Din Formue.«

»Ja, min Fader er nemlig den rigeste Mand heroppe.«

Jeg undrede mig over, hvad hendes Faders Rigdom vel kunde bestaa af. Huset var det ikke, heller ikke Pelsværket, thi det var jo ikke i Priser. Det kunde heller ikke være Slæderne, Hundene, Harpunerne, Baaden, Benfiskekrogene og Naalene — det regnedes jo ikke for Genstande af Værdi. Hvad i Alverden kunde det da være, der gjorde den Mand saa rig og lokkede en Skare af Bejlere til Huset? Jeg spurgte mig for. Pigebarnet blev saa paafaldende glad derved, at hun aabenbart havde siddet som paa Naale og ventet mit Spørgsmaal.

Hun sagde:

»Gæt engang, hvad det er!«

Jeg gav det Udseende af at overveje Tingen nøje, og da jeg til sidst opgav Ævret og bad hende sige mig, hvoraf denne Folar-Vanderbilts Rigdom bestod, lagde hun sin Mund tæt til mit Øre og hviskede:

»To og tyve Fiskekroge — ikke af Ben — men importerede, lavede af rigtigt Jærn.«

Derpaa sprang hun meget dramatisk tilbage for at iagttage Virkningen. Jeg gjorde mit bedste for ikke at berede hende en Skuffelse. Jeg blev bleg og mumlede:

»Store Gud!«

»Det er sandt, Mr. Twain, saa sandt som jeg lever.«

»Du lyver, Lasca; det kan ikke være muligt.«

»Mr. Twain! det er sandt, hvert eneste Ord. Tro mig dog, sig, at De tror mig.«

»Ja, ja da, jeg skal forsøge. Men det kom saa overvældende. Den Slags Meddelelser maa Du bringe mig paa en mere varsom Maade.«

»Ak! Havde jeg dog blot tænkt derpaa.«

»Naa, lad det nu være godt, du kunde jo ikke ane, hvilken Virkning det vilde gøre paa mig. Naar du blot havde begyndt med en fem, seks Stykker og saa lidt efter lidt meddelt mig det hele Antal — men saadan at kaste mig dem alle to og tyve i Ansigtet paa én Gang — jeg, der var aldeles uforberedt, og som ikke kan taale Sindsbevægelse.«

»Jeg indser, det var forkert; men De tilgiver mig, ikke sandt?«

(Slattes).

Redigeret af Einar Christiansen.

Silke-Balstoffer

og **Maske-Atlask** 65 Centimer pr. Meter

til **Frcs. 20,50**, saavel **sorte, hvide** og **farvede** Silkestoffer fra **65 Cts.** til **Frcs. 22,80** pr. Meter — glat, stribet, karreret, mønstret etc. (ca. 240 forsk. Kval. og 2000 forsk. Farver, Dessins osv.).

- Silke-Damask** f. **Frcs. 1.40—20.50**
- Silke-Foulards** — **1.20—6.55**
- Silke-Grenadines** — **1.50—14.85**
- Silke-Bengalines** — **2.20—11.60**
- Silke-Bastklæder** p. Robe — **10.80—77.50**
- Silke-Plüsck** — **1.90—23.65**
- Silke-Maske-Atlask** — **65—4.85**
- Silke-Blondestoffer** — **3.15—67.50**

etc. — Prøver omgaende.

G. Hennebergs Silke-Fabrikker, Zürich,
Kejserlig og Kongelig Hofleverandør

Fine Mærker.

Elisabethsmindes
Chokolade og Kakao.

TANKESPORT.

Nr. 25.

En Herre havde 7 forskellige Frakker, 10 forskellige Veste og 8 forskellige Par Benklæder. I hvor mange forskellige Dragter kunde han saa vise sig?

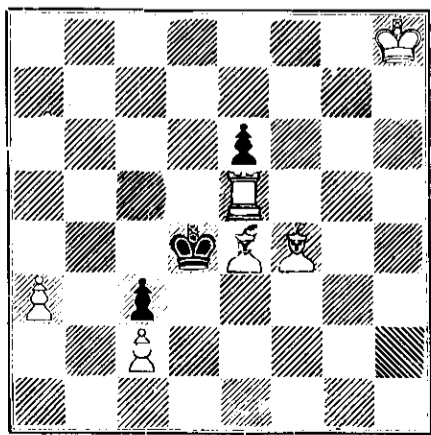
Nr. 26.

I et af 24 Personer bestaaende Selskab. Mænd, Kvinder og Børn, blev der samlet ind i et velgørende Øjemed. Hver Mand gav 10 Kr., hver Kvinde 6 Kr. og hvert Barn 2 Kr. Der kom ialt 160 Kr. ind. Der var flere Mænd end Kvinder, flere Kvinder end Børn. Hvor mange var der?

Nr. 27.

Hr. Møller blev spurgt hvor gammel han var. Hans Svar lød: »Min Fader er 30 Aar ældre end jeg, og 21 Gange saa gammel som min Datter, hvis Alder kun er 1/11 af min. Hvor gammel var hver af de tre Personer?«

Skakopgave.

Hvid begynder og gør mat i 4 Træk.

Løsning paa Opgaver i Nr. 11:

- Nr. 21. 230,1 Meter.
- Nr. 22. Floden Hoangho.
- Nr. 23. Fallene 21 og 6.
- Nr. 24. Tallet 17.
- Nr. 22, 23 og 24 ere løste af »Aura«, »Greby«, »Polt«, Karl Staal og J. C. Th. Nr. 22 og 23 løst af »Mac«.

Vejrforholdene paa Landbohøjskolen

fra den 3. til den 9. Decbr. 1896 inkl.

Dato	Middelvarme Celsius	Højeste Varme Celsius	Laveste Varme Celsius	Fugtighedsgrad p. Ct.	Lufttryk i Millimeter	Regnhøjde Millim.
3	-0,9	0,0	-2,0	85	767	0,0
4	-0,6	0,5	-1,2	89	61	0,0
5	-0,3	0,8	-1,0	89	65	0,0
6	0,6	2,0	-0,2	96	50	0,1
7	2,6	3,5	1,6	89	43	1,6
8	1,9	3,2	0,5	100	48	3,5
9	1,7	2,5	1,0	100	56	0,0

Ann. Lufttrykket bestemmes ved Aflesning Kl 8 Morgen. Døgnet regnes fra 8—8 Morgen. — 5 Gr C = 4 Gr. R. — 100 Millim. omtrent 46 danske Linier.

»Illustreret Tidende«s Redaktion er Kronprinsessegade Nr. 18 3. Sal. Redaktøren træffes Mandag fra 3—5 og Tirsdag fra 2—4. (Redaktionen indestaar ikke for Manuskripter, som ikke benyttes). Hovedekspeditionen Nørregade 16, er daglig aaben fra 10—4, Lørdagen 8—6.

Som en **smuk Julegave** anbefales

„Julemorgen“

(»Illustreret Tidende«s Julenummer).

redigeret af **Einar Christiansen,**

28 Sider Tekst og Illustrationer samt 7 Kunstbilag, hvoraf 5 farvetrykte.

Pris 1 Krone.

Faas i alle Boglader samt i

»Illustreret Tidende«s **Hovedekspedition, Nørregade 16.**

Kjøbenhavn K.

Paa Undertegneds Forlag er udkommet og faas i alle Boglader:

KONG MÄRTA.

HISTORISK SKUESPIL I 3 AKTER.

AI

A. MÖLLER.

Pris: 1 Kr.

V. Schönmann, Nyborg.

Tæpper.

Louis Pflüger,

Vimmelskaflet 38.

Kjøbenhavn K.

Før Jule-Sæsonen ere alle Nyheder hjemkomne i enestaaende Udvalg.

Telefon 1883.

Holger Danskesvej

Dampvaskeriet „Victoria“.

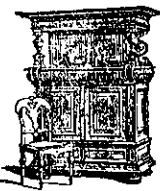
PRIMA
STERILISERET-VIN-EDDIKE

BRYGGERIETS ORIGINALAFTAPNING

25 ØRE PR. FL

BRØDR-SCHOUSTRUP.
EDDIKEBRYGGERI
KJØBENHAVN

erholdes i de fleste Kolonialforretninger.

Specialitet
Egetræs Møbler.

Solide, smukke og billige Møbler haves paa Lager og leveres efter Bestilling.

P. ANDERSEN,
Niels Ebbesensvej 17.
th. Gothersgade 41., Sbg.

Kjøbenhavns
Briket Kompagni,
Telefon 1664. — 55, Kjøbmagergade.

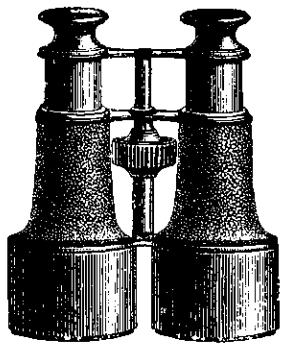
1000 Stkr. Kvalitet A Kr. 13,00.
frit tilbragte N 11,00.

James Watsons bekendte „Whisky“ sælges til en gros Pris 21 Kr. for 12 orig. Flasker. H. Schiønning, Ringkøbing.

OLUF SCHÆBEL, Gl. Kongevej Nr. 133.

**** Juleudstilling af**
**** Kunstsmedearbejde. ****

Standlamper — Lysekroner — Hængelamper — Opsatse — Skrivetøjer — Askebægere — Lysestager — Smedejærns Fødder til Juletræer o. s. v.

H. E. Holsts Eff.

(Hans Lüsberg).

Theater-, Rejse- —
— og Marinekikkerter,
Briller, Pincenez,
Barometre og Thermometre.

Østergade Nr. 24.

Telefon Nr. 407.

KOBBERSTIK, RADERINGER,
PHOTOGRAVURER etc.
STØRSTE UDVALG HOS
VILHELM TRYDE,
ØSTERGADE 1.
Hovedagentur for Bousod Valadon & Co.
(forhen Goupil & Co.) i Paris.
Nyt illustreret Katalog (Nr. VII) er udkommet.

Camillus Nyrops Etablissement,

Kjøbmagergade 43. K.

anbefaler til Julen sit righoldige Udvalg af:

Extrafine Knivsmed-Arbejder,

saasom: Lomme-knive, Bordknive, Barberknive, Linnedsaxe, Broderesaxe, Trancherknive og Gafler med Skafter af Ibenræ, Hjortetak eller Elfenben. Elegante Etuier med Saxe.

Have- og Gravgelændere

saavel af smedet Jærn som af Jærntraad, lev. fra 4 Kr. pr. løbende Al., samt elegante og billige Jærnpotte. Ill. Priskurant tilsendes. Ordres til Provinserne ekspederes. **V. Fiedler, Niels Ebbesensvej 27. Telefon 2790.**

Grundlagt 1788.

Lorentz Petersen.

Kongelig Hof-Vinhandel,

66, Store Kongensgade 66. Kjøbenhavn.

Forretningsprincip: Vinenes fuldstændige Lagring. Telefon: 373

Ludvigsen & Hermann,

Jærnstøberi og Maskinfabrik, Nørrebrogade 39.

1ste Klasses **Badeapparater, Vaske og Vandlaase. Vandklosetter** efter engelske og amerikanske Typer.

Anlæg af denne Art ere udførte af os i de fleste offentlige Bygninger i Kjøbenhavn og i mange private i By og paa Landet. Planer og Overslag udføres.

Opvarmnings- og Ventilationsanlæg.

Vore bekendte store Restaurations- og Herregaards-Komfurer og -Ovne. Store Kirkeovne.

APENTA

DET BEDSTE OFENER BITTENVAND.

FYLDT AF AKTIESELSKABET UJ HUNYADIS KILDER VED OFEN UNDER ABSOLUT KONTROL AF DEN KONGELIGE UNGARSKHE-MISKE RIGSANSTALT (Landbrugsministeriet, Budapest).

»Et stærkere og mere hensigtsmæssigt sammensat naturligt Bittervand er os ikke bekendt.«

Prof., Dr. LEO LIEBERMANN,
Kong. Raad, Direktør for den Kgl.
Ung. chemiske Rigsanstalt, Budapest.

»Dette Vand maa henregnes til de bedste Bittervande og maa ogsaa betegnes som et af de virksomste.«

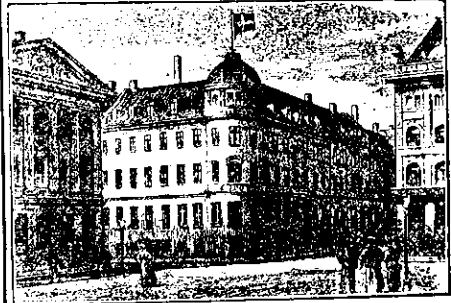
Gehejmerraad, Prof. O. LIEBREICH,
Berlin.

»Therapeutische Monatshefte«, Juni 1896.

Erholdes hos alle Apothekere og Mineralvandsforhandlere.

Hoveddepot hos Th. Lose & Co., Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn.
Hotel „Monopol“.

Kongens Nytorv, Hj. af Vingaardstr.
Moderate Priser. Elektrisk Lys overalt.

koster pr. Stk. 40 Øre, 6 Stkr. 2,20, 12 Stkr. 4,00, 36 Stkr. 11,00. — Vilsøët's Eau de Cologne 1/1 Fl. 2,50, 1/2 Fl. 1,35. Toilet-Eddike Gl. 1,00. Eau de Quinine Gl. 1,00, 1/2 Fl. 2,00, 1/1 Fl. 4,00. Honningvand 1/2 Fl. 1,00, 1/1 Fl. 2,00. Brillantine Gl. 0,50 og 1,00. Tandpulver rødt, hvidt og Campher, 30 Ø. Esken. Vilsøët's Crème Hygiénique i Porc. Daaser 1,00. Amykos 1/2 Ltr. Fl. 40 Øre. Eau de Portugal 1/1 Fl. 4,00, 1/2 Fl. 2,00, 1/1 Gl. 1,00, 1/2 Gl. 0,60. Eau de Lavande 1/1 Fl. 1,35, 1/2 Fl. 0,70. — **Fine Lommeærklæde-Essenser,** Brisa des Alpes, Bouquet de Caroline, Chypre, Ess Bouquet, Heliotrope, Heliotrope blanc, Jockey Club, Lillieconval, Milleseurs, Napoli Bouquet, New mown hay, Réséda, Syrcé, Verveine, White Rose, Violette de Parme Ylang-Ylang i Gl. à 1,00, 1,50, 2,00, 2,50, 3,00 og 4,00.

Største Udvalg i engelske og franske Parfumer, Sæber og Toiletartikler: Tand- og Neglebørster, Haarbørster, Kamme m. m.
Fine Toiletsæber: Violette de Parme, Royal Windsor og Rosensæbe, 3 Stkr. 1,25. Mandelsæbe, 3 Stk. 0,85. Blomstersæbe, 3 Stk. 0,75.

Levantine Bade- og Toilet-Svampe.

Esprit de Rosenbourg
Gl. 0,60, 1,00, 1/2 Fl. 2,00, 1/1 Fl. 4,00.

Rafraichisseurs, Flaçons og Etuier med Parfume i stort og nyt Udvalg.

JULE-UDSTILLING.

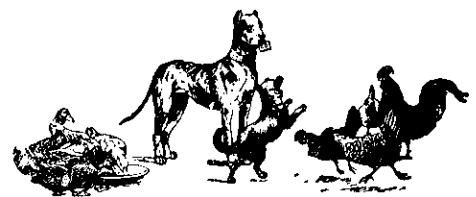
F. C. Vilsoët,
22. Amagerterov, Stuen.

Træ-Sløj,

Høvelbænke og Værktøj for Hjem og Skole.

Niels P. Knudsen,

Snedkermester,
Leverandør til »Dansk Sløjdforening«.
Vesterbrogade 65, Sbg., Kjøbenhavn V.

Brug altid det fortrinlige

Hunde- og Hønsfoder fra Fabrikken Grand Danois.

G. Kohl, Hellerup. Telefon 21.

II Medailler og Æresdiplomer etc.,
Dyrlæge-Kontrol og kemisk Kontrol.
Forbausende Resultater.

Anbefalet af den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, de Kgl. Fasanerier, Amager, de danske Fjerkræforeninger, Zoologisk Have, Hønserier, danske, svenske og finske Jagtklubber og en Mængde Autoriteter.

Kun Meliendams Kaffe.

Adelgade 34. Skoubogade 1

Guerlain Parfumerie française de Luxe

15, RUE DE LA PAIX, PARIS

Le monde élégant et fashionable de Paris se sert :
 Eau de Cologne Impériale, Sapoceti, savon spécial;
 Crème de Fraises et Poudre de Cypris pour le teint;
 Extraits pour le mouchoir et le vaporisateur: Jicky, Belle France, Alcoolat de Roses pour les cheveux.

F. Demants Efterf.s

renommerede Forretning i frisk tilvirkede
 1ste Klasses
Konfiterer og Chokolader
 anbefales.
Frederiksberggade 3.

Ægte Johann Maria Farina

(gegenüber dem Jühlichplatz).
 Pr. Fl. Kr. 1,50, 2,20, 3,00 & 4,40.

Franske og Engelske Parfumer
 fra bl. a.: Lubin, Piver, Pinaud, Société
 hygiénique, Coudray, Dorin, Atkinson, Bay-
 ley & Co., Rowland & Sons o. fl.

**Haar-, Tand-, Negle- og Klæde-
 børster,
 Skildpaddes Frisér-Kamme**
 anbefales fra Gothersgades Materialhandel 8
 ved

M. L. Møller & Meyer.

Enhver Ynder af en virkelig fin
 og god Toilettesæbe anbefales

Faas i alle Material-Urtekram-
 og Colonialhandeler.

En gros Lager i Kjøbenhavn:
Carl E. Petersen, Amagertorv 6.

Guir Russe.

Nyhed!

Extrastærk Blomsteressens med Rusleider-
 Aroma. Pris som vor bekendte

Violette Russe.

Kr. 2,00 — 2,25 — 3,50 — 4,00.

J. FISKER & Co.
 Frederiksberggade 30.
 Frederiksberggade 31.

Vore Parfumer faas i Provinserne hos Ma-
 terialister, Boghandlere og større Kjøbmænd.

Kehlets
 Konkurrence-Chokolade
 1 Kr. pr. Pd.

Kehlets
 Frokost-Chokolade
 1 Kr. 20 Øre pr. Pd.

Kehlets
 Extrafine Koge-Chokolade
 1 Kr. 40 Øre pr. Pd.

Faas hos de fleste Handlere i Danmark.

Drikkesyge

helbredes uden Afbrydelse i Arbejdet.
 Knabrostræde 30, I. Fru S. Pedrin.

Kjøbenhavns Album-Fabrik,

Kjøbmagergade 44.

Danske Album

ere de **smukkeste** og **soldest** forarbejdede samt de
billigste, da Tolden spares. — Faas i de fleste Forretninger
 i denne Branche.

Julegaver.

Mode-Parfumer,

Julegaver.

Ægte franske og engelske

de **fineste i Verden.**

Lommeærklæde-Extraits, fine Sæber, Eau de Cologne, Toiletvande m. m. saavel
 enkelte Stykker som elegante Cartons eller Etuier, til alle Priser fra 25 Øre til
 10 à 12 Kr.

Skildp. og Elfenb. Børster, Kamme og Spejle,
 samt alle øvrige Toiletartikler i Skildp. og Elfenben, enten enkelte eller samlede
 i elegante Etuier.

Dekorerede og Krystal-Refrachisseurs.

En Masse Nyheder og særlig elegante Modeller af aldeles udmærkede og fejlfrie
 Systemer.

Manicure-Etuier, Krystal-Flaçons,

samt iøvrigt et enestaaende Udvalg af særlig
praktiske og nyttige Toilet-Artikler,

som Haar-, Klæde-, Hatte-, Lommebørster og Kamme. Tand- og Neglebørste-Stativer,
 Toiletspejle i alle Størrelser, Lomme-Etuier og Necessaires, Lamper, Jærn, Naale osv.

40 forskellige Viol-Parfumer.

P. T. Breining, Ny Østergade 2.

Stort Udvalg.

Billige Priser.

J. Timms Søner,

Telefon 2745.

Vesterbrogade 44.

Telefon 2745.

anbefale

Hængelamper, Gaskroner, Ampler.

Komplette Køkkenudstyr. Fortegnelser sendes franco.

Østergades Materialhandel,

Hj. af Ny Østergade under

Svaneapoteket,

anbefaler til forestaaende Jul:

Konfekt-Rosiner
 store blaaduggede Klaser.

Krakmandler à la princesse,

Dessert Dadler

fra Theophile Peloux, Marseille.

Smyrna-Konfekt-Figen

Dessert-Chocolade

fra Masson og Marquis i Paris,
 Ph. Suchard i Neufchâtel,
 Cadbury i London.

Marcipaner

fra J. G. Niederegger, Lybæk.

Livorno-Succade.

Parfumer, Sæber, Pomader

fra Lubin, Violet, Pinaud i Paris,
 Alfred Benzon i Kjøbenhavn
 og andre Fabrikanter.

Esprit d'Absalon

fra Alfred Benzons Fabriker.

Ess. Bouquet

fra Bailey & Co.

Extrait Parzival

fra Wm. Rieger Frankfurt a. Main.

Ægte Johann Maria Farina,

Eau de Sapin, Eau de Quinine,

Parfumeret Haandbalsam,

Virgolatinsæbe

fra Alfred Benzons Fabriker.

Prøv Gærum's Frokost-

Kaffe.

Velsmagende, prisbillig og meget drøj.
Frederiksbergg. 27. Telef. 3692.

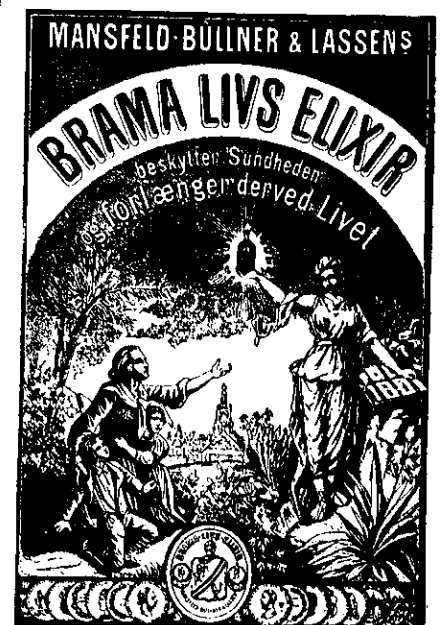
Sæbe- og Parfumerfabrikant

C. J. R. Holst,

der i 32 Aar har fort denne Forretning
 her i Staden, anbefaler sig fremdeles i et
 højtraeret Publikums Velvilje. Mit Fabrikata
 staar fuldtod paa Højde med de bedste
 udenlandske Frembringelser, og Expedi-
 tionen er vejledende og reel.

Magasinet er rigeligt forsynet med alle
 gangbare Toiletartikler til moderate Priser.

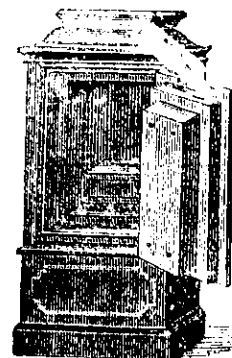
2. Hovedvagtsgade 2.

Faas i enhver Kolonialhandel.

Ferd. Schæbel,

Mikkelbryggersgade 6,

anbefaler sit store
 Lager af saavel
 ekstra svære som
 alm. solide

Jernskabe.

Dirkefri Doku-
 ment- og Penge-
 kasser havestad-
 dig i stort Udvalg
 til billige Priser.
 Endvidere føres
 Smedejærns Kopi-
 presser, Kunst-
 smedearbejde,
 Gas- og Vand-

artikler samt Bygningsbeslag.
Medaille 1872 og 1888.

F.A. Thiele.
 28 Kjøbmagergade 28

Portvin, hvid og rød, til 1 Kr. Flasken
 fra »Etnas« Stranding franco fra H. Schion-
 ning, Ringkøbing.

H. O. GRAVE,
 34, Gl. Strand 34.

Bordservicer

Servantestel.